

DARBININKAS

Vol. LXXXIII, Nr. 4

Sausis - January 23, 1998 Penktadienis-Friday Postage paid at Brooklyn, N.Y.

PERIODICALS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- **Ambasadorius Kanadoje** **Alfonas Eidintas** Lietuvai nebeatstovaus Meksikoje - iš šių pareigų jis atšauktas sausio 9 d. pasirašytu Lietuvos Prezidento Algirdo Brazausko dekretu. Savaitės pradžioje ambasadoriumi Meksikai paskirtas naujasis Lietuvos atstovas JAV 51 metų Stasys Sakalauskas, ambasadoriaus Washingtono poste praėjusį rudėnį pakeitęs 46 metų A. Eidintą. Pastarasis dabar Lietuvai atstovauja Kanadoje.

- **Šilutės F. Bajoraičio viešoji biblioteka** pripažinta respublikinio konkurso, skirto pirmosios lietuviškos knygos 450 m. jubiliejui, nugalėtoja. Valstybinė komisija, vadovaujama Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio, geriausia pripažino F. Bajoraičio bibliotekos parengtą dviemėtinę programą ir įvairius darbus, skirtus šiai sukakčiai paminėti. Nugalėtojams įteikti laureatų diplomai bei 10,000 litų premija.

- **Gruodžio mėnesį** infliacija Lietuvoje buvo 0,4%. Per visus praėjusius metus kainos šalyje padidėjo 8,4%. 1996 metais infliacija buvo 13,1%, 1995-aisiais - 24,6%.

- **AB Klaipėdos "Svyturys"** 1997 metais net 62% padidino savo gamybą. Septynių rūšių alų gaminanti alaus darykla 1996 m. pagamino per 1,7 mln. dekalitų alaus, o 1997-aisiais - jau 2,8 mln. dekalitų. Šiemet alaus gamybą žadama padidinti iki 4 mln. dekalitų.

- **Sausio 15 d.** Ministras Pirmininkas Gediminas Vagnorius pradėjo septynių dienų atostogas. Tuo metu Premjerą pavadavo teisingumo ministras Vytautas Pakalniškis. Iš karto po trumpo poilsio Premjeras išvažiavo į Rygą, kur sausio 22-23 d. vyko Baltijos jūros valstybių tarybos Vyriausybės vadovų susitikimas.

- **Naujam Seimo nariui Virmantui Velikonui** sausio 14 d. Vyriausioji rinkimų komisija įteikė parlamentaro pažymėjimą. Seimo nariu V. Velikonis išrinktas vienmandatėje 28-ojoje Aukštaitijos rinkimų apygardoje vietoje mirusio Seimo nario Raimundo Rajecko. Rinkimuose V. Velikonį rėmė LDDP ir Valstiečių partijos.

- **Australijos garbės konsulas** sausio 14 d. oficialiai atidarytas Vilniuje. Jam vadovauja italų kilmės Australijos pilietis Salvatore Antonio Meschino. Garbės konsulas Eltai sakė, jog Vilniuje ir toliau nebus išduodamos Australijos vizos, todėl jų Lietuvos piliečiams teks kreiptis į ambasadą Varšuvoje.

- **Sveikatos apsaugos ministras Juozas Galdikas** pažeidė tarnybinės etikos reikalavimus, pasiimdamas atlyginimą už teisinių aktų parengimą. Tai nustatė Ministro Pirmininko Gedimino Vagnoriaus sudaryta komisija, vadovaujama Premjero aparato kanclerio Kęstučio Čilinsko.

- **Ketvirtoji** Lietuvos roko ir popmuzikos premijų "Bravo" įteikimo ceremonija vyks vasario 28 d. Vilniuje, Jaunimo teatre. Geriausiems bus įteiktos paaukuotos "Bravo" skulptūrėlės.

LIETUVOS PREZIDENTAS - VALDAS ADAMKUS

Vytautas Rubavičius

Lietuva turi naują, antrąjį atgautos Nepriklausomybės metų prezidentą. Juo tapo amerikietis lietuvis, 71 metų gamtosaugos specialistas Valdas Adamkus. Manau, visi - tiek balsavę "už", tiek ir balsavę "prieš" - linki jam sveikatos ir ryžto, kad jis galėtų įgyvendinti tuos sumanymus, apie kuriuos kalbėjo rinkimų kampanijos metu.

Visa Lietuva, užgniaužusi kvapą, stebėjo antrąjį rinkimų turą: naktį daugelyje langų degė šviesa - žmonės iki paryčių sekė televizijos ekranuose besikeičiančius balsavusių už vieną ar kitą kandidatą procentus. Rinkimuose dalyvavo labai daug žmonių - apie 73,8%, šito sociologiniai tyrimai nenuspėjo, tačiau atspėjo, jog nugalėtojo persvara būsimi labai maža. Visiems buvo aišku, jog pirmajame ture balsavę "prieš" Vytautą Landsbergį žmonės susimąstę. Žmonių aktyvumas rodo, jog jie suvokė dviejų kandidatų kovos lemtingą reikšmę ir nenorėjo leisti kitiems spręsti valstybės ateities. Klausimas toks - ar vis dėlto buvusi nomenklatūra logiškai užbaigia Lietuvos ekonomikos ir politinės valdžios paėmimo procesą, ar lieka šansas imtis realiai kratyti sovietinio mentaliteto, sovietinių valdininkijos ipročių bei elgsenos apraiškų.

Tą naktį sėdėję prie TV ekranų išgyveno ir euforijos, ir gūdžiausios neviltingos akimirkų, nesvarbu, dėl kokios komandos sirgo. 11 valandą vakaro "Tele-3" duomenimis, pirmavo Artūras Paulauskas - 54,9:44,28, o 11 val. 35 min. jis jau pirmavo 55,75:43,32. Dvidešimt minučių po dvylikos A. Paulauskas pirmavo devyniais procentais, o po penkių minučių ekrane pasirodė skaičiai, jog Valdas Adamkus jau turi 50,3 procento. Šitai buvo taip netikėta, jog ilgai žiūrėjau, ar tik nesilieja akyse skaičiai. Prasidėjo svyravimas - tai vienas priekyje keliomis dešimtėmis

procento, tai kitas. 1 val. 30 min. Artūras Paulauskas pirmavo 50,22:49,14, o 1 val. 40 min. - V. Adamkus 49,73:49,49. 2 val. 15 min. Valdo Adamkaus pranašumas buvo kiek ryškesnis - 50,30:48,93. Vėliau tas skirtumas ėmė mažėti, tačiau paryčiais V. Adamkaus šalininkai jau šventė pergalę. Preliminarinis rezultatas 49,9:49,29. Džiaugsmas buvo ypatingas dar ir dėl to, jog per paskutinį susitikimą su priešininku teledidžijoje V. Adamkus pasirodė labai, sakytčiau, silpnai. Gal buvo paprasčiausiai pavargęs, tačiau neatsakė nė į vieną konkretų A. Paulausko klausimą, pats vis aiškinosi tam tikrus moralinius rinkimų kampanijos aspektus ir galop pareiškė nebeturįs ko priešininko klausti. O iš amerikiečio tikiesi energingos kovos iki pat paskutinių sekundžių. A. Paulauskas priešingai - regis, buvo igavęs daugiau pasitikėjimo, regis, jau ėmė geriau suvokti Lietuvos problemas. Abiejų programos nelabai skyrėsi - jas rašė to paties mentaliteto, sakytčiau, vidurinėsios kartos intelektualai, kuriems tokie dalykai kaip patriotizmas atrodo praeities atgyvena ar blogo išsiauklėjimo požymis Europos "baliuje". Kandidatų priešprieša rėmėsi žodžiais neišreiškiamais, tačiau nujaučiamais "moralinio kapitalo" skirtingumais. Sunku pasakyti, kas buvo tas paskutinis lašelis, nulėmęs V. Adamkaus sėkmę, tačiau jam neabejotinai padėjo Vilniaus rajono merės potvarkis, įteisinantis rajone oficialią lietuvių ir lenkų dvikalbystę. Manau, ne vienas svyruojantis atsitokėjęs, suvokęs, už koki valstybingumą jis gali nubalsuoti. Šis potvarkis buvo pagarsintas, sulaukė (bene pirmą kartą) greito ir ryžtingo atsako.

Apie rinkimų kampaniją ir rezultatus dar bus daug ir ilgai kalbama. Bus gvildinami kandidatų komandų darbo ypatumai (beje, V. Adamkaus štabas, mano galva, dirbo geriausiai - vykdė susitikimų su žmonėmis pro-

gramą ir "neperlenkė lazdos" reklamoje), rinkėjų pasirinkimo logiką, partijų įtaką ir kita. Tad čia aš norėčiau išsakyti tik keletą pirminių išpūdžių, nepretenduojančių į didelius apibendrinimus. Mano galva, viena esminių rinkimų išdavų - labai sustiprėjo Premjero Gedimino Vagnoriaus autoritetas ir politinė galia. "Didžiojo trejeto" kandidatai labai mažai kritikavo Vyriausybės darbą, o Premjerą stengėsi suvis apeiti. Kritiškiausias keletas ministrų atžvilgiu buvo V. Adamkus. Kalbėta apie kovą su nusikalstamumu, su korupcija, net teigta, jog būtina didinti valdininkijos atsakomybę žmonėms, tačiau kiek jau tų įvairių "kovų" mes esame regėję soviet mečiu... Nebuvo nieko konkretaus pasakyta, ką pirmiausia reikėtų daryti, kokius teisinius aktus reikėtų priimti. Nė vienas pretendentų nepaaiškino žmonių kaip, jo manymu, veikia lietuviškas korupcijos mechanizmas, valstybinę kontrabandos sistema, koks politinis elitas išaugo, maitinamas Rusijos naftos pinigais ir pan. Tad ir V. Adamkui sunku bus įrodyti, kad vienas ar kitas ministras netinka tam tikroms pareigoms. O juk šiuo metu aišku, kad Seimas iš esmės "dirba" Vyriausybei - šitai labai gerai parodė naujojo biudžeto svarstymas ir priėmimas. Maždaug ketvirtis biudžeto bus skirstoma beveik vien Vyriausybės, vadinaš, Premjero nuožiūra. O Lietuvoje ponas tas, kuris skirsto pinigus. Šitai visi kuo puikiausiai suvokia. Tuo gali greitai įsitikinti ir naujasis Prezidentas, kai jis pradės galvoti apie Prezidentūros komandos biudžetą. Suprantama, gali atsirasti ir kitų norinčių tuos pinigus skirstyti, tačiau nemanau, kad konservatoriai paleistų iš savo rankų biudžetą. Tada nuo jų nusisuktų ne viena "šeimynėlė".

Pralaimėjusio V. Landsbergio autoritetas ir Seime, ir partijoje, aišku, smuko. Viena, savųjų (nukelta į 2 psl.)

Dokumente JAV sveikina Estijos, Latvijos ir Lietuvos siekias bei remia jų pastangas įstoti į NATO. ELTA

Vilnius, sausio 9 d. Prezidento rinkimus laimėjęs Valdas Adamkus su Lietuvos prezidento pažymėjimu Gedimino Svitojaus (ELTA) nuotr.

VALDUI ADAMKUI ĮTEIKTAS PREZIDENTO PAŽYMĖJIMAS

Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) pirmininkas Zenonas Vaigauskas sausio 9 d. iškilmingai įteikė prezidento rinkimus laimėjusiam Valdui Adamkui tai liudijantį pažymėjimą.

"Priimdamas lietuvių tautos įgaliojimus, išpareigoju dirbti Lietuvos valstybei ir žmonių labui", - sakė V. Adamkus laikydamas rankose šį dokumentą.

Seimo rūmuose vykusiose Prezidento pažymėjimo įteikimo iškilmėse Valdą Adamkų pasveikino dabartinis šalies vadovas Algirdas Brazauskas, Seimo

pirmininkas Vytautas Landsbergis, Ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius, prezidento rinkimuose dalyvavę Vytenis Andriukaitis, Kazys Bobelis, Rimantas Smetona bei pagrindinis jo konkurentas - Artūras Paulauskas.

Algirdas Brazauskas palinkėjo įpėdiniui sprendžiant valstybės reikalus mobilizuoti visus žmones, turinčius patirtį. Baigiantis kadencijai Prezidentas sakė esąs pasirošęs ir toliau talkinti Valdui Adamkui perimant valstybės vairą. ELTA

PREZIDENTAS DŽIAUGIASI UŽSIENIO POLITIKOS LAIMĖJIMAI

Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas teigia, kad per 1997 metus smarkiai pagerėjo Lietuvos užsienio politikos padėtis.

"Lietuvą kaip valstybę dabar daug geriau pažįsta ne tik kaimyninės valstybės, bet ir tolimesnės šalys. Didelį pasitenkinimą teikia, jog Lietuvą pripažįsta kitų valstybių vadovai, su Lietuva skaitosi, kalbasi", - sakė Prezidentas gruodžio 30 d. spaudos konferencijoje.

Prezidentas teigiamai vertino 1997 m. Užsienio bei Europos reikalų ministerijų aktyvų darbą bei didesnę dėmesį Europos Sąjungos narystei. Jis linkėjo ši dėmesį kitais metais ne tik išlaikyti, bet ir didinti.

"Manau, kad ir dvigubai didesnis diplomatų skaičius mūsų misijoje Briuselyje nėra daug. Tam reikėtų daug didesnio finansavimo", - sakė A. Brazauskas.

Pasak šalies vadovo, labai svar-

bu, kad Europos Komisijai vertinant Lietuvos pasiekimus 1998 metų pabaigoje, būtų matomi naujausi duomenys. Anot jo, svarbiausias kitų metų Lietuvos uždavinys bus tinkamai pasiruošti ES narystės deryboms.

Svarbiausiu šių metų Lietuvos diplomatinės pasiekimu A. Brazauskas vadina sienos sutarties su Rusija pasirašymą. "Tai didelis žingsnis į priekį. Tai teigiamai įvertinta tiek Europoje, tiek už vandenyno", - sakė Prezidentas. ELTA

Skaitykite

Darbininką

ir pasiūlykite ji
savo draugams!

JAV IR BALTIJOS ŠALIŲ CHARTIJA - "UŽ PLAČIĄ IR DINAMIŠKĄ PARTNERYSTĘ XXI AMŽIUIJE"

Sausio 16 d. vakare Washingtono D.C. pasirašyta JAV ir Baltijos šalių chartija nesuteikia konkrečių garantijų Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Joje reiškiamas parama šių trijų valstybių siekiui tapti NATO narėmis bei išsipareigojama drauge testuoti "plačią ir dinamišką partnerystę XXI amžiuje".

Dokumentą savo parašais patvirtino JAV Prezidentas Bill Clin-

ton, Lietuvos vadovas Algirdas Brazauskas, Latvijos Prezidentas Guntis Ulmanis ir Estijos vadovas Lennart Meri.

"Estijos, Latvijos ir Lietuvos nepriklausomybė, suverenumas ir teritorinis vietištumas bei saugumas yra tikras, gilus ir nuolatinis JAV interesas", - rašoma chartijoje, kurią pasirašiusios valstybės pareiškia savo politinius išsipareigojimus viena kitai.

RAŠYTOJUI V. ADAMKUS - ŠIUOLAIKIŠKAS POLITIKAS

"V. Adamkus yra visiškai laisvas nuo to, kas būdinga daugeliui Lietuvos dešiniųjų politikų: nuo isterinio nacionalizmo ir apskritai nuo polinkio isterizuoti. Tai civilizuotas politikas, o Lietuvai tokio labai reikia", - sakė rašytojas Tomas Venclova lenkų laikraščiui "Gazeta Wyborcza".

Pasak T. Venclovos, V. Adamkaus prezidentavimas - "tai išėjimas iš ligšiolinio pasidalijimo į nacionalistinius dešiniuosius ir

pokomunistinius kairiuosius".

T. Venclova mano, kad toks pasidalijimas tampa anachronizmu, ir lietuviai tai supranta. Jis pareiškė pasitenkinimą, kad išrinkdami Prezidentu V. Adamkų lietuviai pagerbė emigracijos nuopelnus ir dalykiškumą.

T. Venclova pabrėžė, jog V. Adamkus yra laisvas nuo lietuviškojo nacionalizmo, o i tautinius klausimus žiūri iš Europos integracijos taško. BNS

Sausio 16 d. Baltuosiuose rūmuose pasirašant JAV ir Baltijos šalių partnerystės chartiją (iš kairės): Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis, Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas, Estijos prezidentas Lennart Meri ir JAV prezidentas Bill Clinton EPA-ELTA nuotr.

Namas dabartinėje Vilniaus gatvėje Vilniuje, kur 1796 m. buvo įkurtas pirmasis teatras šiame mieste V. Kapočiaus nuotr.

Lietuvių teatras, istorijos pabaiga

Valdas Vasiliauskas

Skaičiau laikraščiuose, neva Lietuvoje neseniai prasidėjo teatro sezonas. Manau, šie gandai smarkiai perdėti: negali prasidėti tai, ko nėra. Lietuvoje teatras seniai miręs. Lietuvoje nebeliko nė vieno teatro.

Tik nereikia manęs protinti, nes ir pats žinau, kad garsiausiose tarptautiniuose festivaluose teatras ne prasciau reprezentuoja Lietuvą nei krepšinį; mažne kiekvienas Lietuvos miestelis įkūręs po "teatrą", niekas jau nebežino, kiek jų yra; 13 valstybinių teatrų kasmet atseikėjama iš biudžeto milijonai litų. Bet aš kalbu ne apie pastatus ar buhalteriją, o apie Teatrą.

Kur galėtum sutikti Joną Vaitkų, Eimuntą Nekrošį, Dalią Tamulevičiūtę, Vitalį Mazūrą, Rūtą Staliliūnaitę, Eugeniją Pleškytę, Laimoną Noreiką, Regimantą Adomaitį, Vladą Bagdoną, Valentina Masalskį - namuose, gatvėje, pobūvyje, Europoje, Amerikoje... Visur, išskyrus Lietuvos teatrą, kurį nacionalinio scenos meno šviesuoliai aplenkia iš tolo. Šią šventovę seniai apleido Dievas.

Iš inercijos dar skelbiama sezono pradžia, valstybinių teatrų vadovai duoda interviu, kuriuose mėgina žiūrovams papasakoti tai, ką būtų galima pavadinti sezono planais. Būdinga, jie sunkiai geba suskaičiuoti iki penkių: geriausių atveju miglotai nusako tik savo artimiausius spektaklius, nuspėdami, ką ištisus metus veiks mokesčių mokėtojų išlaikomi kolektyvai.

Dirbama tik eksportui. Svarbiausia greitas rezultatas - efek-

tingas spektaklis, kurį būtų galima parduoti užsienyje. Darbas su žiūrovais, repertuaro politika - senamadiški pamiršti žodžiai. Kaip ir teatras-studija, teatras-laboratorija. Dabar žymiausių pasaulio kompanijų personalas, nepriklausomai nuo rango ir kvalifikacijos, be perstojo moki - šią modernių vadybininkų sėkmės formulę Juozas Miltinis žinojo dar prieš karą, įkūręs gūdžioje provincijoje teatrą-studiją, kurioje aktoriai mokėsi visą savo profesinį gyvenimą. Prireikė 25 metų, kad būtų sukurtas kultūros stebuklas "gamtoje" - provincijoje. Kas dabar turėtų tiek kantrybės?

Tie, kurie nūnai mėgina kalbėti apie J. Miltinio tironiją, žiaurumą, tegul palygina jo surinktu aktorių pirmųjų metų nuotraukas - amatų mokyklų auklėtinių ir kitokio darbo jaunimo šiuurkštūs veidai, - su tuo, kuo jie tapo vėliau. "Gamta" dera kultivuoti, kultūrinti. Beje, ypatinga kultūros žymė išsiskirdavo ne tik J. Miltinio išugdyti aktoriai, bet ir iš Panevėžio kilę inteligentai, tenykščio teatro žiūrovai.

Juk teatras - tai ne tik spektaklių suma. (Čia kalbu apie europietišką teatrą - Amerikoje man labiausiai nepatinka kava ir dramų teatras.) Aštuntojo dešimtmečio legendos - Jono Vaitkaus Kauno dramos teatras, Dalių Tamulevičiūtės ir Eimunto Nekrošiaus Jaunimo teatras - išsiskyrė ne tik talentingais spektakliais, bet ir žodžiais sunkiai nusakoma atmosfera, kurią kurdavo ir naktinės eilės prie bilietaus kasų, ir salės pasieniuose staciomis žiū-

rintis spektaklių jaunimas. Geriausi teatrai turėjo savą neatsitiktinę publiką, kuri buvo jo dalis, formuojanti jo veidą. Iki šiol gastroliuojantys Lietuvoje užsienio teatrai susižavėję kalba apie puikius išmanančius scenos meną žiūrovus.

Antai vasarą žiūrėjau Akademiniame dramos teatre R. Vitraco "Meilės misterijų" premjerą. Publiką - marga, kurortinė, atsitiktinė, veikiau atginta į vėsią teatro prieblandą alinančios saulės nei estetinio poreikio. Ir vis dėlto ji tiksliai ir gyvai reagavo, lengvai perprasdama rafinuotą avangardą, kitados, prieš daugiau nei pusę amžiaus, šiuurkštų miesčionišką gerą skonį ir glumintą siveiką protą. Tiesa, aš nesupratau, kokia prasmė režisieriui C. Grauziniui buvo "teatrą versti teatrą" - spektaklį kurti iš naujausių kolegų režisierių atradimų, bet šiuos kalbu apie atsitiktinę publiką, kuri lengvai suvirškino šią simpatinę "masinę banalybę". Tiesa, frazė "atsitiktinė publika" neturi prasmės, nes kitokios - neatsitiktinės - publikos Lietuvoje jau nebera.

Anaipolt nekeista, kad E. Nekrošiaus režisuotas "Trys seserys" dingo iš LIFE repertuaro, viso labo tesuvidintos Lietuvoje 20 kartų. Ne ką ilgiau teišsilaikė kitas E. Nekrošiaus šedevras - A. Puškino "Mozartas ir Saljeris". Kodėl šių spektaklių amžius buvo perpus ar net daugiau trumpesnis nei E. Nekrošiaus spektaklių Jaunimo teatre, kur 100 suvaidintų spektaklių buvo bemaž kasdienybė? Ne todėl, kad pasikeitė sociokultūrinis kontekstas.

Mat ir LIFE nėra teatras, turintis savo publiką. Tikriau - jo santykis su žiūrovais kaip gastrolierių, kurie susirenka pinigų iš išvažiūoja. Iki kito karto - sekite reklamą. Bėda, kad toks pat santykis su žiūrovais ir mūsų valstybinių teatrų. Paskutinytis, kuriu buvo pavykę sudaryti nuolatinių kontraktą su žiūrovais, buvo Oskaras Koršunovas, kurio

1997-ieji Lietuvoje - puošnių ir net neįtikėtinų rekordų metai

1997-ieji Lietuvoje buvo nuostabių, puošnių ir net neįtikėtinų rekordų metai. Tai Eltai priminė nacionalinius rekordus registruojanti agentūra "Factum".

Besibaigiančius metus vainikavo bene puošniausias rekordas: net 60,264 dekoratyvinėmis lemputėmis padabinta Didžioji Vilniaus Kaledų eglė. Ši sumanymą įgyvendino bendrovė "Scenos techninis servisas" pagal jos vadovo inžinieriaus Stasio Paškevičiaus projektą. Agentūros "Factum" teigimu, sostinės eglė šiemet puošniausia ne tik Lietuvoje bet ir visoje Europoje.

Dar vienas iš 1997 metų gražiausių rekordų pasiektas (nukelta į 7 psl.)

LIETUVOS PREZIDENTAS - VALDAS ADAMKUS

(atkelta iš 1 psl.)

rinkiminės kampanijos organizatorių jis buvo padarytas pa juokos objektu. Antra, tapo lyg ir amžinu "pralaiminčiuoju" atgavus Nepriklausomybę. Beje, jo visai suprantamas dabartinis susierzinimas tik skatina kolegų piktdžiugą. Trečia, atsiranda reali galimybė pačios konservatorių partijos nesėkmės aiškinti jos lyderio V. Landsbergio veikla, esą atstumiančia nuo jos Lietuvos žmones. Prezidento rinkimų pirmasis turas aiškiai parodė, jog didžiūma žmonių iš esmės balsavo prieš Seimo pirmininką, o jau antrajame ture vykusiuose rinkimuose į laisvą Seimo deputato vietą žmonės nubalsavo prieš konservatorių partijos kandidatą - deputatą buvus kolūkio pirmininkas V. Velikonis. Šioje situacijoje vienintelis stiprus konservatorių lyderis - G. Vagnorius, apie kurį tiesiog būtina teikti visas jėgas. Ši partija negali sau leisti jokių vidinių diskusijų, nes kol kas neturi nei savos filosofijos, nei aiškesnės Lietuvos sąlygoms tinkančios socialinės koncepcijos ar ideologijos. Partijos elitas

spektaklius Akademinio dramos teatro Mažojoje scenoje tie patys žmonės žiūrėdavo po kelis ar net keliolika kartų.

Nors Lietuvos teatras miręs, bet jo dvasia gali pasirodyti bet kur ir bet kada - kaip visur esanti (net po kreslu) V. Bagdono Hamleto tėvo šmėkla naujajame E. Nekrošiaus spektaklyje. Vien šis iš praėjusio sezono atplaukiantis, vienu žvilgsniu neapimamas ledkalnis, bylojantis, perfrazuojant žinomą bestselerį, apie absoliutų režisieriaus "ledo jausmą", atvėrusį jam iki tol nesudrumstas pirmąsias psichikos, seniausių žmogaus kompleksų ir instinktų gelmes, leidžia tikėtis Lietuvos teatro atgimimo.

Kitas reiškinys, atveriantis naujas galimybes, - Sigito Parulskio ir Oskaro Koršunovo "P. S. Byla O. K.", sukelęs retą šiais laikais polemikos audrą. Juk sentimentalioje lietuvių kultūroje neįprasta į žmogaus (ir žmonių) gyvenimą, pradžią - gimimą, vaikystę - žvelgti kaip į siaubą, kraujomaišos, tėvažudystės ir panašių nuodėmių nesibaigiantį košmarą. Savo spektakliu S. Parulskis ir O. Koršunovas teigiamai atsako į XX a. antros pusės literatūros ir teatro kritikos metro R. Barthes (nesupainioti su mūsiškiu Bartu) klausimus: "Argi bet koks pasakojimas nesibaigia Edipo istorija? Argi pasakoti - tai nieišskoti nuolat savo kaltės, neatskleisti savo prasilenkimų su Įstatymu, nepasinerinti į švelnumo ir neapykantos dialektiką?"

Kodėl J. Vaitkus šį sezoną palieka sostinės scenas ir pasitraukia į Klaipėdą? Ar nebando grįžti į savo pradžią - tuos laikus, kai niekam nežinomas Druskininkuose ir Šiauliuose kaupė energiją būsimam šuoliui?

Kodėl E. Nekrošius su visu LIFE kraustosi į nejaukius Vilniaus Profsajungų rūmus? Ar ne todėl, kad 1980 m. čia pastatė "Kvadrata", kuriuo iš esmės prasidėjo šiandienis E. Nekrošiaus teatras. Iš tikrųjų kiekviena pabaiga yra kieno nors pradžia. Pavyzdžiui, XXI a. lietuvių teatro, nes jo XX a. istorija jau baigėsi. LR

nepaliauja kartoti "einą į Europą", o paprasti partiečiai yra konservatoriai dėl to, kad jie už Lietuvos nepriklausomybę. Tokios "ideologijos" šiuo metu aiškiai per maža. Žodis "konservatoriai" neturi jokio nacionalinio turinio, jis tiesiog buvo pasirinktas dėl to, kad naujoji partija galėtų išpinti į Europos konservatyviųjų partijų būrį. Padidėjusi savo reikšmingumą G. Vagnorius artimiausiu metu turėtų įtvirtinti. Antraip partijos gali laukti sunkūs laikai.

Tvirtinama, jog V. Adamkui bus lengviau bendradarbiauti su Seimu. Turinčiam savo nuomonę vidaus ir užsienio politikos klausimais Prezidentui su Seimu ir jo palaiminta Vyriausybe bendrauti bus sunku, neturinčiam (medžiojančiam, žvejojančiam, turistujančiam...) - lengva. Sunku gali būti ir dėl to, jog Seimo daugumai gali tekti spręsti svarbias partines problemas. Kita vertus, V. Adamkus netruks pajusti ir savo naujųjų draugų bei rėmėjų mentaliteto ypatumus, ryšių, draugysčių, giminyščių raizgalynę. O juk Lietuva laukia stipraus Prezidento žingsnių. Pabrėžiu - stipraus demokratinio įsitikinimų Prezidento.

Šių prezidento rinkimų ypatybė ta, jog finale rungėsi ne partijos ar koalicijoms atstovaujantys veikėjai, o nepartiniai žmonės, kurie nuolatos pabrėždavo savo nepartiškumą. Partijos stengėsi šlietis prie šių dviejų pretendentų. Suprantama, be Centro partijos organizacinės pagalbos

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekiliojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekiliojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigcycle@aol.com

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamas garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS ir SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5166.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino MEMORIALS

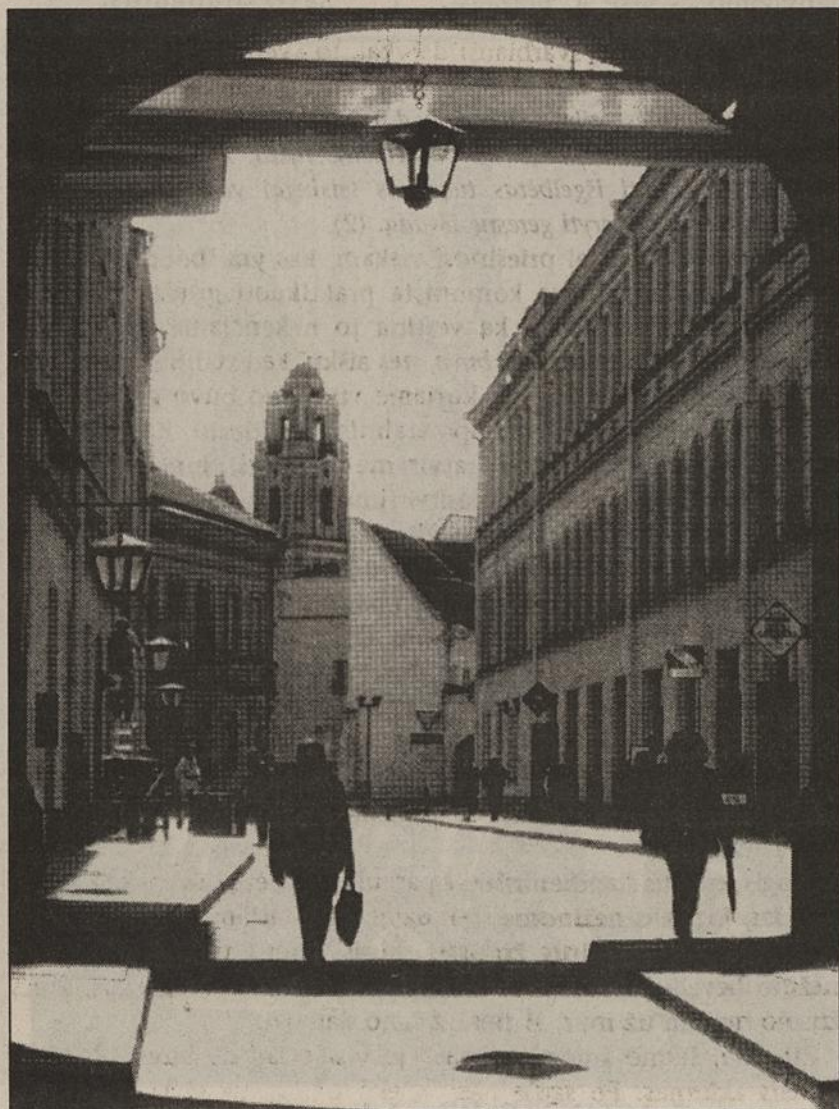
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379

PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150

-TAI MŪSŲ VIENINTĖLE VIETA -

-GAUSI PARODŲ SALĖ-

KVEČAS JONAS 1933 + 1976

Vilniaus senamiesčio architektūra

V. Kapočiaus nuotr.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Periodicals postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Šv. Povilas - atsivertimo pavyzdys

Šv. Povilo atsivertimą minint, sausio 25 d. bus užbaigta Bažnyčios vienybės oktava. Visą savaitę melstasi, po maldų turi sekti veiksmai. Jam paskatinti, vargu rastume geresnį pavyzdį už šv. Povilo, ir tokį pavyzdį, kuris ypač dera mūsų laikams.

Mūsų dienomis yra atkreiptas dėmesys į tą pagonių apaštala, kaip jisai save vadino. Yra išleista eilė naujų veikalų iš šv. Povilo gyvenimo. Mūsų laikams jis pristatomas kaip šventasis, kuris spardėsi prieš akstiną, bet paskui savo būtimi klausė: ką turiu daryti, Viešpatie?

Nebuvęs Kristaus mokiniu, pasidarė vienas iš judrausių ir veikliausių apaštalų: ėjo, kur tik priedamas, darė, ką tik įstengdamas. Šv. Povilo nesulaikė jokios klijutės, jokie vargai ir pavojai, jokie persekiojimai ir kankinimai. Vienas tebutų buvęs jam vargas, kaip sakėsi, jei nebūtų skelbęs Evangelijos. Ką turiu dar padaryti, Viešpatie?

Krikščionys mūsų laikais turėtų sau kelti tokį klausimą. Nemažai yra žmonių, apsipratusių su tokiu gyvenimu, kurio negalima pavadinti nei tikrai krikščionišku, nei visai nekrikščionišku. Stovi tartum ant ribos, linkę greičiau ginti savo gyvenimo būdą ir spardyti prieš akstiną, negu klausyti: ką turiu daryti, Viešpatie? Reikia atsivertimo. Reikia veikimo, kuris derintų su krikščionių tikėjimu.

Veiksmas rodo, koks yra žmogus, ir geriausiai parodo, kas yra krikščionis. Tai lengvai pastebima, kai susiduriama su krikščioniu, kurio tikėjimas ir veiksmas visiškai sutampa. Tokie žmonės atrodo lyg būtų vaikščiojanti Evangelija. Ir vargas jiems būtų, jeigu jos nesilaikytų. Tai jiems ir nesuprantama.

Pirmaisiais krikščionybės amžiais tokių žmonių buvo nedaug, bet jie keitė pasaulį. Kas buvo išpažįstama ir skelbiama, tuo buvo ir gyvenama. Romėnai į pirmuosius krikščionis atkreipė dėmesį, vadinami juos šventaisiais žmonėmis: *christiani homines sancti*. Pirminė prasme šventas reiškė kilnų, taurų, dorą asmenį.

Mūsų laikai pasižymi dideliu prieštaravimu tarp to, kas sakoma ir skelbiama, ir to, kas daroma. Bolševizmas čia yra pats ryškiausias pavyzdys. Prancūzijos prezidentas gen. de Gaulle pavadino bolševizmą didžiuoju melu. Tačiau ir tokie dideli dalykai prasideda iš mažų, kaip gaisras iš kibirkšties.

Kada asmeniškame gyvenime pakenčiamas melas, suktumas, apgaulė, klaida, tai negalima norėti, kad tos nedorybės neišsiliėtų viešame gyvenime - žmonių grupėse, organizacijose ir valstybėse. Bolševizmas yra žmogiškųjų nuodėmių sanakaupa valstybinių ir tarptautinių mastu. Ką turime daryti, Viešpatie?

Atsiversti! Atsiversti į sutaikymą gyvenimo ir savo veikimo su tikėjimu. Prisiminti uoliojo tautų apaštalo šv. Povilo žodžius: "Visa man leista, bet ne visa dera... Aš nesiduosiu jokiam dalykui savęs pavergti... Nedarykite iš savęs žmonių vergų".

Mūsų laikams reikia tikrai laisvų žmonių. Laisvų ne viena tikrai politine prasme, bet juo labiau moraline ir religine. Laisvė yra nedaloma, ir ji pasiekama tikrai ryžtingu veiksmu, sujungtu su tikėjimu.

Naujosios evangelizacijos būtinybė, kuri ypač dabar yra taip aktuali, reikalauja, kad visi krikščionys gyventų tikėjimo vienybėje, visi drauge išpažintų vieną ir triasmenį Dievą, ir Jo įsikūnijusį Sūnų, žmonijos išganytoją Jėzų Kristų. Bendromis jėgomis ir tarpusavio pagalba, krikščionys turi būti vilties puoselėtojai ir liudytojai pasaulyje.

Dvi knygos apie Pasvalio istorijos ir kultūros gelmes

Alis Balbierius

Ne kasdien ir ne kasmet kokiame nors šalies miestui ima ir sukanka 500 metų. Pernai tokio jubiliejaus sulaukė Pasvalys. Ir miesto valdžia, ir piliečiai, ir svečiai šį jubiliejų deramai atšventė rudenį, nors iš tiesų tikroji Pasvalio pusės tūkstantmečio sukaktis - 1997-ųjų gruodžio 6 diena. Tačiau buvo sumanyta švęsti tada, kai dar nešalta, patogu visur gerti tradicinį to krašto alų, šokti ir kitaip linksminintis po atviru dangumi.

Nors Pasvalys rašytiniuose šaltiniuose jau minimas nuo XIII a., tačiau jo įkūrimo data laikoma 1497 m. gruodžio 6-oji, kada Lietuvos didysis kunigaikštis Aleksandras pasirašė ilgą ir įdomų Pasvalio įkūrimo dokumentą, kuriame daug kalbama apie laisvę gerti ir statyti smukles, bažnyčias ir pan. Literatūros almanache "Mes esam Šiaurės krašto", skirto miesto jubiliejui, cituojamas kunigaikščio dokumentas, kurį maga dar sykį pakartoti: "...mes, Aleksandras, Dievo malone Lietuvos didysis kunigaikštis, Rusios, Žemaitijos ir t. t. viešpats ir paveldėtojas, nutarėme įsteigti ir parūpinti bažnyčią, esančią Trakų vaivadijos Upytės apskrities vietovėje, vadinamoje Pasvaliu, kur iš vienos pusės yra Svalios upė, o iš antros pusės Lėvuo išteka į kitą pusę".

Šventės ir puotos greitai praeina, kol kas kaip ir senovėje, išlieka ir sugeba nuolat gaivinti at-

mintį spausdintas žodis. Darbarčiai bei atminčiai ir skirtos dvi 500-ųjų Pasvalio metinių progai išleistos knygos. Pirmoji - jau minėtas literatūros almanachas "Mes esam Šiaurės krašto", kurį gan ilgą laiką sudarinėjo net keturi sudarytojai - V. Braziūnas, M. Karčiauskas, A. Kazlauskas ir a. a. E. Matuzevčius. Vis dėlto almanachą prieš pat jubiliejų sėkmingai "pribaigė" poetas Vladas Braziūnas. Leidinį iliustravo pasvalietis fotografas Vidas Dulkė.

Solidžios apimties (300 psl.) ir 2,000 egzempliorių tiražu išleistame almanache bandyta aprėpti didesnę dalį iškilusių literatūros kūrėjų įvairovę, gimusių, gyvenusių ar bent laikinai dirbusių Pasvalio krašte. Čia randame ir literatūros klasikų (A. Vienažindys, G. Petkevičaitė-Bitė, B. Brazdžionis), ir šiandien Pasvalyje kuriančių literatų (K. Zubka, A. Žgrakalytė). Bene daugiausia leidinyje šiuolaikinių poetų ir prozininkų - V. Braziūnas, H. A. Čigriejus, M. Karčiauskas, J. Mikelinskas, P. Palilionis, K. Saja ir kiti. Almanachą pajavirina ne tik rašytojų kūriniai - čia skaitome vieną iš didesniųjų žanginių Albino Kazlausko straipsnių apie Pasvalio krašto istoriją, gamtą ir kultūrininkus, taip pat žinomo gamtininko Teofilio Zubavičiaus gamtos miniatiūras. Beje, knyga visiškai nepretenduoja į išsamią, viską aprėpiančią krašto literatūros panoramą. "Pirmiausia buvo užsibrėžta - ypač iš Pasvalio krašto kilusių literatų, rašytojų kūriniams pabandyti nupie-

ti kaip galint savitesnį krašto paveikslą, gal kiek ir pabrėžtinai ryškinant jų etninės tradicijos apraiškas", - išangoje rašo V. Braziūnas. Regis, šis tikslas iš dalies ir pasiektas, almanacho kaip įvairovės principas gražiai išsaugotas, nesistengiant į jį sukišti visus ką nors ir kada nors kažką parašiusius pasvaliečius.

Antrasis ta pačia proga išleistas leidinys jau dabar gali tapti bibliografinė retenybė. Tai 500 tiražu išleistas bibliografinis sąvadas "Pasvaliečiai" - knygų autoriai. Prie šio informacinio leidinio parengimo prisidėjo Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka (vienas iš svarbesnių ir aktyvesnių miesto kultūros centrų) ir Vilniaus pasvaliečių bendrija, o juodąjį sudarytojų darbą atliko P. Mikelinskaitė ir B. Lapinskaitė. Knygoje pateikta informacija apie 226 iš Pasvalio krašto kilusių, čia gyvenusių ir dirbusių kultūrininkų išleistas knygas - nuo seniausių laikų iki šių dienų. Vartydamas šį sąvadą gerokai nustembi, kiek įvairių sričių kūrybingų žmonių yra vienaip ar kitaip susiję su Pasvaliu. Daugybę knygų yra išleidę ne tik rašytojai, bet ir matematikai, inžinieriai, ekonomistai, dvasininkai, teisininkai, pedagogai, mokslininkai, visuomenės švietėjai ir veikėjai, etc. Sudarytojos į knygų autorius žvelgė objektyviai, nekreipdamos dėmesio į jų politines orientacijas. Nepamiršti sąvade ir tie žmonės, apie kuriuos parašytos knygos (aktoriaus R. Adomaitis) arba dailininkai, iliustravę įvairias knygas (V.

Kalinauskas, P. Rauduvė).

Reizumuojant galima pasakyti, kad laikas ir istorija pasvaliečiams nepatapo smegduobe, kuri praryja atmintį. Geriausiai tai liudija šios dvi knygos, lyg du šviesos pluoštai, išsirežiantys į praėjusio laiko tamsą. Atmintis ir pagarba kultūrai, jos tradicijai raidai Pasvalyje gyva. Taip pat šie leidiniai gali būti pavyzdžių kitų šalies miestų bei kraštų kultūrininkams kaip derėtų reprezentuoti savojo krašto kūrėjus ir šviesuolius.

"Akmenės cementas" ketina tapti viena iš pajėgiausių įmonių Europoje

Stambiausi "Akmenės cemento" akcininkai - Norvegijos kompanija "Selvaag Gruppen" ir jos dukterinė įmonė "Embra" artimiausiais metais investuos į šią vienintelę Lietuvoje cemento gamybos įmonę per 10 milijonų JAV dolerių. Tikimasi, kad dalykiškai bendradarbiaujant su kitais akcininkais ši įmonė taps viena iš pajėgiausių cemento gamintojų Europoje. Apie tai sausio 9 d. Vilniuje spaudos konferencijoje pareiškė "Selvaag Gruppen" kompanijų grupės prezidentas ir savininkas Ole Gunnar Selvaag.

Prieš trejus metus norvegai įsigijo 10% įmonės akcijų, o pernai už 9 milijonus JAV dolerių nupirko "Akmenės cemento" bendrovę valstybei priklausiusi 21,5% akcijų paketa. "Selvaag Gruppen" per savo dukterinę įmonę "Embra" dabar cemento gamykloje valdo 34% balso teisę turinčių akcijų.

"Embra" perka Naujojoje Akmenėje gaminamą cementą Švedijai ir Suomijai, taip pat organizuoja eksportą į Daniją, Olandiją, Belgiją. Norvegai teigia per pastaruosius dvejus metus "Akmenės cementui" radę naujų eksporto rinkų. Iš viso dabar per metus eksportuojama 350 tūkst. tonų cemento - pusė įmonės gaminamos produkcijos.

"Selvaag Gruppen" savininkas sakė, kad jie ateityje investuos Lietuvoje ir kitose srityse. Šiai kompanijų grupei priklausanti įmonė "Norema" jau šiemet planuoja atidaryti Lietuvoje 8-10 puikiai įrengtų maisto parduotuvių.

ELTA

Ir žiemą Baltijos pajūris žavus savo didybe

V. Kapočiaus nuotr.

MISTICIZMAS ŽMOGAUS GYVENIME

Thomas Merton

1

Vienintelis dalykas, galintis išgelbėti pasaulį nuo visiško moralinio žlugimo, yra dvasinė revoliucija. Tokios revoliucijos reikalauja pati krikščionybės esmė. Jeigu visi krikščionys gyventų tuo, ką jie išpažįsta tiki, ši revoliucija įvyktų. Svarbiausia revoliucinės dvasios išraiška yra troškimas išsižadėti pasaulio, atsiskirti ir susijungti su Dievu. Krikščionims belieka patvirtinti savo tikėjimą visiškai ir aiškiai atsisakant pasaulio, kaip to reikalauja jų Krikšto pašaukimas. Tai, žinoma, neatitrauktų jų nuo socialinio šio pasaulio gyvenimo, nes jis yra viena iš svarbiausių vaisingo krikščioniško apaštaltavimo sąlygų.

Žmonija susiduria su didžiausia istorijoje krize, nes pačios religijos padėtis yra kritiška. Dabarties neramumai penkiuose žemynuose, kai kiekvienas bijo būti sunaikintas, paklupdė daugelį žmonių. Tai neturėtų sukurti iliuzijos, jog pasaulis sugrįžtas pas Dievą. Nepaisant to, devynioliktojo amžiaus "neribotos pažangos" ir fizikinių mokslų "visagalybės" mitų akcentavimas atvedė pasaulį į sumaištį. Daugelis nesąmoningai krypta dvasinės ir moralinės integracijos link, kuri vienintelė akivaizdžiai teikia viltį. Ji pagrįsta filosofine bei teologine tiesa, suteikiančia galimybę laisvai pasireikšti pagrindiniams religiniams žmogaus instinktiui. Šis judėjimas yra taip paplitis, kad net garsus psichoanalitikas Karlas Jungas teigia:

Aš gydyčiau šimtus pacientų, kurių dauguma buvo protestantai, mažesnioji dalis - žydai ir ne daugiau kaip penki ar šeši - tikintys katalikai. Iš visų pacientų mano antrojoje gyvenimo pusėje... nebuvo nė vieno, kurio problema būtų kita, nei religinio požiūrio į gyvenimą

susigrąžinimas. Turėčiau pasakyti, kad jie visi sirgo, nes buvo praradę tai, ką visais amžiais gyvosios religijos teikė savo pasekėjams, ir nė vienas iš jų visiškai neišgijo, jei neatstatė savo religinės pasaulėžiūros. (1)

Didžioji problema, su kuria susiduria krikščionybė, nėra Kristaus priešai. Vidiniam Bažnyčios gyvenimui persekiojimai niekada nepadarė daug žalos. Tikroji religinė problema glūdi sielose tų, kurie širdyse tiki Dievą ir pripažįsta, kad jų pareiga yra Jį mylėti ir Jam tarnauti, bet to nedaro!

Pasaulis, kuriame gyvename, yra išdžiūvusi dirva Dievo Tiesos grūdui. Šiuolaikinis Amerikos miestas nėra palanki vieta pamilti Dievą. Jo negalima mylėti, nepažįstant. Ir Jo negalima pažinti, nerandant trupučio laiko ir tylos, kurioje galėtume melstis ir galvoti apie Jį, išigilinti jį Jo tiesą. Mūsų civilizacijoje nėra lengva rasti nė laiko, nė ramybės. Ir net išpažįstantys, jog tarnauja Dievui, dažnai yra priversti gyventi, nerasdami nė vieno iš jų, ir taip aukoti savo vidinio gyvenimo viltis. Bet kiek šis aukojimasis gali tęstis, netapdamas išsisukinėjimu? Tiesa yra tai, jog mes negalime pasižvesti Dievui, sykiu negyvendami vidinio gyvenimo. To priežastis - aiški. Visa, ką darome tarnaudami Dievui, turi būti atgaivinta Jo malonės jėga. Bet malonės mums skiriama atitinkamai pagal mūsų pasirengimą ją priimti, veikiant vidinėms teologinėms dorybėms: tikėjimui, vilčiai, meilei. Šioms dorybėms išlaikyti reikia visapusiško ir nuolatinio mūsų intelekto ir valios ugdymo. Bet dažnai išorinės įtakos kludo šiam augimui, apakindamos mus aistra ir nukreipdamos nuo antgamtinio tikslo. Tai - neišvengiama, bet su tuo reikia kovoti nuolatinėmis rekolekcijomis, meditacija, malda, studijomis, aistrų numalšinimu ir nors trumpa vienu metu bei nuošalu.

Žinoma, neįmanoma ir netgi nepageidautina, kad kiekvienas krikščionis paliktų pasaulį ir įstotų į Trapistų vienuolyną. Nepaisant to, netikėtas amerikiečių susidomėjimas kontempliatyviu gyvenimu gana aiškiai įrodo, kad kontempliacija, asketizmas, minties malda ir pasaulio išsižadėjimas yra tie dalykai, kuriuos turi atrasti mūsų laikų krikščionys. Vargu ar kyla pavojus, kad mes apleisime apaštališką darbą ir išorinę veiklą. Paskutiniame pamoks-

le popiežius Pijus XII atkreipė dėmesį į tai, kad kai kur išorinė veikla yra galbūt per daug pabrėžiama, ir priminė katalikams, jog jų asmeninis šventumas ir vienybė su Kristumi giliname vidiniame gyvenime yra patys svarbiausi dalykai. Jo šventenybė rašo:

Negalime tylėti nesirūpindami tais, kurie dėl tam tikrų aplinkybių taip įsitraukė į išorinės veiklos sukuri, kad apleido svarbiausią [krikščionių] pareigą - savo šventėjimą. Jau paskelbėme raštu, kad manantys, jog pasaulis gali būti išgelbėtas tuo, kas teisingai vadinama "veiksma erezija", turėtų padaryti geresnę išvadą. (2)

Tai, jog komunistai priešinosi viskam, kas yra "bourgeois", ipareigoja kiekvieną rimtą komunistą praktikuoti griežtą ir beveik religinį asketizmą visko, ką vertina jo nekenčiamas visuomenė, atžvilgiu. Aš sakau, jog taip buvo, nes aišku, kad stalinistinė imperija greitai pasiekė tokį lygį, kuriame visa, kuo buvo grindžiamas buržuazinis materializmas, tapo stalinistiniu idealu. Kad krikščionybė, kovojanti dėl išlikimo atvirame pasipriešinime prieš materialistinės visuomenės norus, pasitvirtintų, krikščionys turi ryžtingiau veikti *agere contra*, parodyti pozityvų "pasipriešinimą", kuris yra krikščioniškosios asketinės "revoliucijos" pagrindas. Tikrasis Dievo pažinimas gali būti įgytas tikrai šio pasipriešinimo kaina.

Mes, kurie gyvename vadinamajame atominiame amžiuje, įgavome ypatingą sugebėjimą atsitraukti ir apmąstyti istoriją, lyg ji būtų reiškinys, ivykęs prieš penkis tūkstančius metų. Mums patinka kalbėti apie mūsų laikus, tarsi juose nedalyvaudume. Stebime taip objektyviai, tarsi visa tai mūsų neliestų, vyktų vitrinėje. Jeigu ieškai atominio amžiaus, pažvelk į savo vidų, nes tu - tai jis. Ir, deja, aš taip pat.

Blogis, esantis šiandieniniame pasaulyje, turėtų būti pakankamas ženklas, jog mes nežinome tiek daug, kiek tariamės žiną. Iš tiesų, keista, kad šiuolaikinis žmogus, kuris turėtų tiek daug žinoti, nežino beveik nieko. Keisčiausia, jog kitais laikais žmogus, kuris žinojo mažiau už mus, iš tiesų žinojo daugiau.

Žinoma, šiame žmonių pasaulyje visais laikais buvo blogis ir didelis aklumas. Po saule nėra nieko naujo, netgi vandenilinės bombos (kuri buvo sukurta mūsų tėvo Adomo). Tiesa yra ir tai, kad

(nukelta į 4 psl.)

■ Kursko atominėje elektrinėje sausio 14 d. sustojo ant-rasis reaktorius, tačiau sužeistųjų nebuvo, radiacijos nuotėkio taip pat neužfiksuota. Kurskas yra už 450 kilometrų į pietus nuo Maskvos. Elektrinės reaktorius sausio 14 d. naktį automatiškai išsijungė dėl nuotėkio suspausto oro cirkuliacijos sistemoje. Kol kas neišku, kada reaktorius bus vėl paleistas. Šio RBMK tipo reaktoriaus sustojimas yra jau antrasis per 6 pastaruosius mėnesius. 1997 m. rugsėjo mėnesį jis buvo sustojęs dėl nedidelio elektros sistemos gedimo.

■ Rusijos ir Amerikos astronautams stotyje "Mir" sausio 15 d. teko įveikti daugelį nesklaidumų, kai jie beveik keturioms valandoms išėjo į atvirą kosmosą surinkti informacijos, kuri gali būti gyvybiškai svarbi tolesniems kosmoso tyrimams. Į atvirą kosmosą išėjo kosminės stoties vadas, 49 metų Anatolijus Solovjovas, ir 41 metų amerikietis David Wolf. Naudodamiesi JAV sukurtu prietaisu - fotoreflektometru jie turėjo įvertinti stoties išorės sienų nusidėvėjimo lygį po 12 orbitoje praleistų metų. Tačiau astronautus nuo pat pradžių trikdė įvairūs nesklaidumai. Tuoj po vidurnakčio jie išėjo iš stoties maždaug 20 minučių vėluodami, nes užtruko mėginami atrakinti nesandaraus išorinio liuko užraktus.

■ Izraelyje nuspresta atimti šios šalies pilietybę Tel Avivo verslininkui Antonui Malavskui, kuris įtariamasis prieš emigruodamas į Izraelį buvęs vienu aukščiausių Rusijos mafijos vadų. Izraelio žvalgyba nustatė, kad A. Malavskis yra susijęs su keliomis žmogžudystėmis, didelio masto narkotikų kontrabanda, plėšimais ir kitais nusikaltimais.

■ Keliolika įžymių pasaulio žmonių, dalyvavusių 82-ajame pasauliniame esperantininkų kongrese Adelaidėje, sutiko pasidalyti mintimis su "Kauno dienos" skaitytojais. Tai norvegų rašytojas, artimas Turo Hejerdalo bičiulis, Brazilijos universiteto rektorius, pedagogas iš Argentinos, astronomijos profesorius iš Izraelio, Ispanijos verslininkas, kroatų žurnalistas ir rašytoja, japonų lingvistas, legendinio esperanto knygų leidėjo bendradarbis ir bendramintis, New Yorko ekonomistas ir kiti. Pateikdami pokalbių su jais fragmentus, tikime, kad originalios pašnekovų mintys, jų samprotavimai apie demokratijos ir lygiatelių skaidrumo poveikį kalbų pasaulyje sulauks skaitytojų dėmesio ir pritarimo. Kalbėtasi su šiais žmonėmis Adelaidės kongresų rūmuose, kuriuose vyko esperantininkų forumas.

Autoriai

Japonijoje pateka saulė

Populiarus švedų dienraštis "nusamdė" Kroatijos rašytoją ir žurnalistą Spomenką Štimec atlikti nedidelę užduotį.

- Žinau, kad vyksite į Japoniją, - sakė redaktorius. - Atsiųskite penkis reportažus. Honoraro nepagalvėsiu. Tokyo - "brangus" miestas. Ten viešbučiai fantastiškai daug kainuoja. Ir transportas...

- Ne dėl dolerio susigundžiau, - prisimena rašytoja, kai nuo to įsimintino pokalbio prabėgo penkeri metai. - Japonų esperantininkai kvietė. Seniai svajoju pažvelgti nuo uolėto kranto į vandenynų tolius. Kokia gi saulė pateka Japonų jūroje?

Spomenka pamatė ne vieną stebuklingą saulėtekį Rytų krante. Ji su kaupu įvykdė skandinavų redakcijos prašymą. Nelauktai atėjo ir didelis pinigas. Pasirodo, doleris nebūtinai aplanko tą, kas jo labiausiai geidžia ir naktimis sapnuoja.

Rašiniai iš Japonijos nustebino negirdėtais faktais ir originaliais autorės pastebėjimais. Kilo susidomėjimas. Rodos, tiek girdėta ir skaityta apie šią šalį. Ar beįmanoma dar kuo nustebinti? O štai atsiveria kitos tolumos, kiti adresai ir kitos psichologinės gėlmės... Redaktorius vis siuntė pranešimus: "Atsipaustinta, rašykite daugiau". Ir pats, tylint antrajai pusei, didino kainą.

Išvyka užtruko ilgiau nei buvo planuota. Testinių rašinių ciklas sudomino leidyklų vadovus. Švedijoje išėjo knyga apie Tekančios saulės šalį, kuri vėliau buvo išversta ir į japonų kalbą.

- Klausiate, iš kur tokia sėkmė? Nemanau turinti didesnį talentą negu kiti plunksnos bičiuliai. Ir ne stebuklingoji Mūza lankė prie dar-

bo stalo. Bet aš mačiau daugiau negu kiti. Pasiekiau tolimus užkampius. Buvau tenai, kur kito rašančiojo akis dar neužmatė. Provincijoje kartais esama prasmingesnių ir įdomesnių dalykų nei kokiam didmiestyje.

Taip rašytoja kalbėjo devyniasdešimt šeštųjų liepą Prahos centriniuose kultūros rūmuose. Sakėsi net nesužinojusi, kiek kainuoja penkiažvaigždžio viešbučio patogumai Tokyo centre. Ir dėl to nė trupučio nesigailinti.

- Ar būčiau tiek daug pamąčius iš prabangaus dangoraižio lango? Ar būčiau tiek sužinojusi, jei klausimus pateikčiau, nors ir plačiai vartojama, tačiau daugeliui žmonių svetima anglų kalba?

Aštuoniasdešimt pirmojo pasaulinio esperantininkų kongreso tribūnoje girdėjome jaudinančią kūrėjos išpažintį - atskaitą savo kolegoms.

- Dar sykį ačiū jums, japonų esperantininkai, - sakė rašytoja. - Jūs buvote man nuostabios ekskursijos vadovai. Nepakeičiami vertėjai ir savo tautiečių gyvenimo būdo aiškintojai. Man beliko patirtus išgyvenimus iškloti baltajame popieriaus lape.

...Kongresas ėjo į pabaigą, ir vieną šių eilučių autorių, vos pradėjusį graibytis esperantiškai, apniko liūdesys. Atseit per vėlai išgirdęs apie Spomenką. Štai išsiskirstysim. Nežinia, ar kada likimas besuves. Kaip gi dešimčių knygų autorė ėjo į stebuklingą Esperanto šalį?...

- Nenusimink, - ramino kolega. - Dar bus devyniasdešimt septintųjų liepa. Kitas pasaulinis kongresas.

Švietė vilties kibirkštėlė.

O Dievulis, pasirodo, kartais esperantininkams padeda. Adelaidės kongresų rūmuose vėl pamatėme nepavargstančią, amžinai linksmą keliautoją Spomenką Štimec. Šį kartą jau nesnaudėme. Ryžtingai prakalbėję įžymią esperantininkę iš Kroatijos, iš karto susitarėme su ja dėl interviu.

- Dabar savo knygas rašau tik esperantiškai, - sakė Spomenka. - Tai trumpiausias kelias į viso pasaulio skaitytojus. Bendraminčių, suprantančių mane, yra visuose žemynuose, visose valstybėse. Be kita ko, ir Lietuvoje, ir jūsus Kaune.

Rašytoja sakė turinti dar daug idėjų, sumanymų naujiems rašinių ciklams ir naujoms knygoms. Dėl to ir pasirinkusi trumpiausią kelią - rašyti esperanto kalba. Kitaip gyvenimo neužtektų, sakė ji.

Spomenka ne tik tai rašo. Savo krašte ji yra daugelio knygų redaktorė, vertėja, sudarytoja. Naujausias darbas - kroatų vienameiksmių pjesių rinkinys, išleistas esperanto kalba. Šią knygą redaktorė-sudarytoja pristatė aštuoniasdešimt antrojo esperan-

tininkų forumo dalyviams.

Kongreso išvakarėse išėjo ir kita rašytojos knyga - "Australijos lėlė". Tai savotiškas anksčiau išleisto autobiografinės knygos "Namai Europoje" tęsinys.

- Viena mano močiutė gyveno iki mirties savo gimtajame krašte, Europoje, - sako Spomenka. - Jos šviesiam atminimui paskyriau knygą. Turėjau ir kitą močiutę iš tėvelio pusės. Sunkios gyvenimo aplinkybės privertė ją emigruoti Australijon, kai aš buvau dar vaikas. Menu, kad ir antroji močiutė buvo labai gera, mane mylėjo. Menu atsisveikinimo bučinį. Ir lėlę, kurią gavau dovanų iš penktojo žemyno. Močiutės seniai nebėra, ji palaidota svetimame krašte. O štai pašmonė man pakuždėjo knygos idėją ir pavadinimą: "Australijos lėlė".

Pokalbio pabaigoje Spomenka išėmė iš rankinės naujutėlaitę žvilgančią monetą.

- Tai paprastas Kroatijoje vartojamas pinigas, - sakė ji. - Dvidešimt penkių kunajų vertės moneta (apytikriai penki doleriai). Tačiau kartu ji nėra paprasta, man, esperantininkei, ypač brangi. Mat Kroatijos vyriausybė

gerbia ir globoja esperantininkus. Šiomet vyko pirmasis mūsų šalies esperantininkų kongresas, dalyvaujant užsienio svečiams. Ta proga ir buvo išleista moneta, paženklinta esperantininkų kongreso simboliu. Apyvartoje ji pasirodys rudenį, o man pavyko gauti pinigėlį prieš pat išvykstant į Adelaidę.

Manau, kad ši moneta bus tolesnės mano laimės talismanas. Tokios laimės linkėčiau kiekvienam, norėčiau su visais ją pasidalyti. Į galvą dar sykį ateina seniai subrandinta mintis: jei visų pasaulio šalių vyriausybės susirūpintų esperanto kalba - žmonija daug laimėtų. Demokratijos vėjas padvelktų ne tik visuomeniniame, politiniame gyvenime, bet ir kalbų pasaulyje.

A. Urbonas,
P. Jegorovas

KD

Pinigai saugomi patikimiau

Po Antrojo pasaulinio karo Lietuvoje pirmą kartą pradėjo veikti moderni, tarptautinio lygio pinigų saugykla. Ji yra Vilniuje, atitinka Vokietijos centrinio banko reikalavimus ir turi Europos Sąjungos sertifikatą, - sakė Lietuvos banko Kasos departamento direktorius Arūnas Dulkys.

"Bundesbank" specialistai padėjo įrengti naująją Lietuvos banko pinigų saugyklą, kurioje patikimai galima bus laikyti ir europinigus, kai Lietuva istos į Europos Sąjungą. Vienos tokios saugyklos Lietuvos bankui neužtenka, ateityje jų bus daugiau.

Lietuvos bankas taip pat pasirūpino, kad labiau būtų apsaugoti ir saugyklos, esančios įvairiose vietose, ir iš jų vežami lita. Anksčiau juos transportuodavo šarvuotu KAMAZ markės automobiliu, dabar - specialiu šarvuočiu, kurį Lietuvos bankas šiemet nusipirko JAV. Numatoma įsigyti dar vieną. Ši tvirtovė ant ratų atitinka Europoje galiojančius aukščiausios klasės reikalavimus. Šarvuočiu nebaisūs nei šūviai, nei sprogimai, nei žemės drebėjimai, tvirtina Lietuvos banko specialistai.

LR

Durys

V. Kelero nuotr.

MISTICIZMAS ŽMOGAUS GYVENIME

(atkelta iš 3 psl.)

didžiausios nevilties amžiai kartais tapdavo triumfo ir vilties amžiais. Mažai būtų naudos parašyti knygą apie Kopimą Tiesos link, jeigu nebūtų vilties išgydyti žmoniją. Dabar, kai supratome mūsų barbariškumo pagrindą, atrodo, jog vėl atgijo viltis civilizacijai, nes geros valios žmonės trokšta būti civilizuoti labiau negu kada nors. Ir dabar, turint didžiules galimybes, tiesioginis susidūrimas su blogiu dar labiau nei kada nors skatina žmones tapti šventus. Nes iš prigimties žmogus yra linkęs gėriui, o ne blogiui. Šalia prigimties, mes turime tai, kas yra daug vertingiau - Dievo malonę, kuri galingai mus veda begalinės Tiesos link ir yra neatsakoma ne vienas jos trokštančiam.

Žmogaus laimė ir net jo sveikata priklauso nuo jo moralinės būsenos. Kadangi visuomenė neegzistuoja pati sau tuštumoje, bet yra sudaryta iš individų, visuomenės problemos negali būti visiškai išspręstos, neatsižvelgiant į moralinį individų gyvenimą. Jeigu gyventojai yra sveiki, miestas bus sveikas. Jeigu gyventojai yra laukiniai gyvūnai, miestas bus džiunglės.

Bet pati moralė nėra tikslas. Dorybė krikščioniui dar nėra atlygis. Mūsų atlygis yra Dievas. Moralus gyvenimas veda į kažką, esantį už jo ribų - į vienybės su Dievu patyrimą ir į mūsų perkeitimą Jame. Šis perkeitimas yra išstobulinamas kitame gyvenime, šlovės šviesoje. Dar žemėje žmogus, per mistinę kontempliaciją, gali būti apdovanotas išankstine dangaus nuojauta. Ir nesvarbu, ar jis tai patiria, ar ne, nes tikintis žmogus per savo tikėjimo dorybę jau gyvena danguje. *Conversatio nostra in caelis!*

Tai, jog kontempliacija yra pažįstama labai nedaugeliui žmonių, nereiškia, kad ji yra nesvarbi žmonijai kaip visumai.

Pagaliau, jeigu visuomenės išgelbėjimas priklauso nuo moralinės ir dvasinės individų sveikatos, kontempliacija tampa didžiai svarbi, nes ji yra vienas iš dvasinio brandumo požymių. Tai glaudžiai susiję su šventumu. Pati santvarka neatneš išganymo. Nėra ramybės be gailestingosios meilės. Nėra tvarkos be šventųjų.

Prigimtis primeta mums tam tikrą vystymosi būdą, kuriuo turime

sekti, norėdami atskleisti savo geriausias galimybes ir bent iš dalies pajusti buvimo žmogumi laimę. Šis būdas turi būti tinkamai suprantas, o jo pagrindiniai elementai kruopščiai apdoroti. Priešingai mums nepavyktų. Tai galima pasakyti labai paprastai, vienu sakiniu: *Mes turime pažinti tiesą, privalome mylėti pažintąją tiesą ir elgtis pagal mūsų turimos meilės sąiką.*

Kokie yra šio "būdo", apie kurį kalbu, elementai? Pirmiausia ir visų svarbiausia: aš turiu prisitaikyti prie objektyvios realybės. *Antra*, šis prisitaikymas pasiekiamas mano aukščiausių dvasinių sugebėjimų - proto ir valios - dėka. *Trečia*, reikia parodyti, jog visa mano būtybė, vadovaujama valios, veikia taip, kad visu savo moraliniu gyvybiškumu ir vaisingumu rodo, jog gyvenu darnoje su tikrąja pasaulio tvarka.

Tai yra pačios svarbiausios žmogaus raidos pakopos. Jos atskleidžia psichologinę būtinybę, be kurios žmogus negali išaugoti protinės ir fizinės sveikatos.

Išdėsdiau šiuos mūsų prigimties pagrindus tam, kad vėliau galėčiau jais remtis. Kontempliacijoje galime išskirti tuo pačiu pamatiniais elementus, bet jau daug aukštesnio lygmens. Nes kontempliacija yra malonė. Tiesa, su kuria ji mus sujungia, yra ne abstrakcija, bet Realybė ir pats Gyvenimas. Meilė, kuri mus sujungia su Tiesa, yra Dievo dovana ir mumyse gali pasireikšti tikiai tiesiogiai veikiant Dievui. Veikla, galutinis ir tobiliausias to vaisius, yra toks be galo mylintis gailestingumas, kad susitelkia į savęs aukojimą, kuriam neegzistuoja laikas ir kuriame nėra judesio, nes visa tobulybė yra sulaikoma beribiame momento blyksnyje, kuris yra amžinas.

Tai - sudėtingi dalykai. Grįžtant prie mūsų paprasto teiginio, jog mes turime žinoti tiesą ir šią tiesą, kurią žinome, mylėti, aš nekalbu apie atskirų faktų, teiginių tiesą, bet apie Tiesą kaip tokią. Pati tiesa yra realybė, susijusi su protu. Tiesa, kurią žmogus nori pažinti, yra transcendentinė realybė, kurios ypatingos tiesos tėra tik daliniai pasireiškimai. Kadangi mes patys tikrai egzistuojame, ši tiesa nėra nuo mūsų taip toli, kaip įsivaizduojame.

Mūsų įprastinis budrus gyvenimas yra tik egzistavimas, kurio didžiąją dalį praleidžiame tarsi už savęs ir realybės, nes įsitraukiame į tuos rūpesčius, persekiojančius žmogų kiekviename žingsnyje. Bet kartais atsitinka taip, kad mes staiga lyg pabundame ir pilnutinai suvokiame dabartinės realybės prasmę. Tokie atradimai negali būti išsprauti į jokiais formules ir apibrėžimus. Tai - asmeninė patirtis, kitam neperteikiama intuicija. Igijus tokią patirtį

visai paprasta suvokti visą smulkmenų, pripildžiusių mūsų mintis, tuštumą. Atgauname ramybę ir pusiausvyrą, kurios visuomet turėtų būti su mumis, ir suprantame, kad gyvenimas - per daug didelė dovana, kad ji švaistytumėme kažkam menkesniam už tobulumą.

Tiems, kurie šiuolaikiniame pasaulyje plaukia pasirovui nepasikliaudami niekuo kitu, tik savo galiomis, tokios suvokimo akimirkos yra trumpalaikės ir bevaisės. Nors žmogus gali prabėgomis pamatyti savo dvasios igimtą vertę, pati prigimtis nėra pajėgi patenkinti jo dvasinių troškimų.

Tiesa, kurios reikia žmogui, nėra filosofinė abstrakcija, bet pats Dievas. Kontempliacijos paradoksas yra tas, jog Dievas niekada nėra visiškai pažįstamas, jeigu Jis nėra mylimas. Ir mes negalime Jo mylėti, jeigu nevykdome Jo valios. Tai paaiškina, kodėl šiuolaikinis žmogus, kuris tiek daug žino, vis vien yra neišmanėlis. Nes jame nėra meilės. Šiuolaikinis žmogus nemato vienintelės savybės tiesos, nuo kurios priklauso visa kita.

Dievas apsiereiškia pačiu ypatingiausiu būdu ir pasirodo pasauliui ten, kur Jis yra pažįstamas ir mylimas. Jo šlovė neapsakomai šviečia tuose, kuriuos Jis sujungė su savimi. Tie, kurie visiškai nepažįsta Dievo, gali būti tikri, kad mes, kurie *tariamės* Jį pažįstantys, patvirtiname šią tiesą ne tik "visuomet pasirodę įtikinamai atsakyti kiekvienam klausiančiam apie jumyse gyvenančią viltį" (3), bet, pirmiausia, liudydami tai savo gyvenimais. Nes Kristus savo kunigiškoje maldoje sakė: "Ir tą šlovę, kurią esi man suteikęs, aš perdaviau jiems, kad jie būtų viena, kaip mes esame viena: aš juose ir tu manyje, kad jie pasiektų tobulą vienybę ir *pasaulis pažintų, jog tu esi mane siuntęs ir juos myli taip, kaip mane mylėjai*" (4).

Nėra prasmės studijuoti Dievo tiesas ir gyventi gyvenimą, kuriame nėra Kristaus Kryžiaus. Iš tiesų to negali padaryti nė vienas, kartu neparodydamas visiško krikščionybės prasmės nesuvokimo. Nes krikščioniškas gyvenimas jokių būdu nėra paprasčiausia filosofija ar moralės normų sistema. O tuo labiau - socialinė teorija.

Kristus nebuvo protingas žmogus, atėjęs mokyti doktrinos. Jis yra Dievas, tapęs žmogumi, tam, kad įvykdytų mistinį žmonijos perkeitimą. Žinoma, Jis atnešė doktriną, kuri buvo didesnė už bet kurią kitą, skelbtą prieš tai ar po to. Bet ši doktrina nėra vien tik moralinės idėjos ir asketizmo taisyklės. Kristaus mokymas - naujo gyvenimo sėkla. Žmogaus perkeitimas prasideda, kai jis tikėjimu priima Dievo pasaulį. Tai jį pakelia virš pasaulio ir jo paties prigimties ir perkelia jo mintis bei troškimus į atgamtinį lygį. *(Bus daugiau)*

Norvydas Lempinas

apšvietimai

*Upės dugne saulė skyla
į tūkstančius veidrodžių.
Ir rytų aukštaitijoje
balsą atgauna žiema.*

*Ties pavasario slenksčiais
suklumpa drugelis -
ir leidžiasi. Ir neleidžia
jam niekur nubėgti pūga.*

*Ir tik krosnis sau murma
ledinį nakties menuetą,
ir tik dūrys priglaus
svetimšalį vaiduoklį šignakt -*

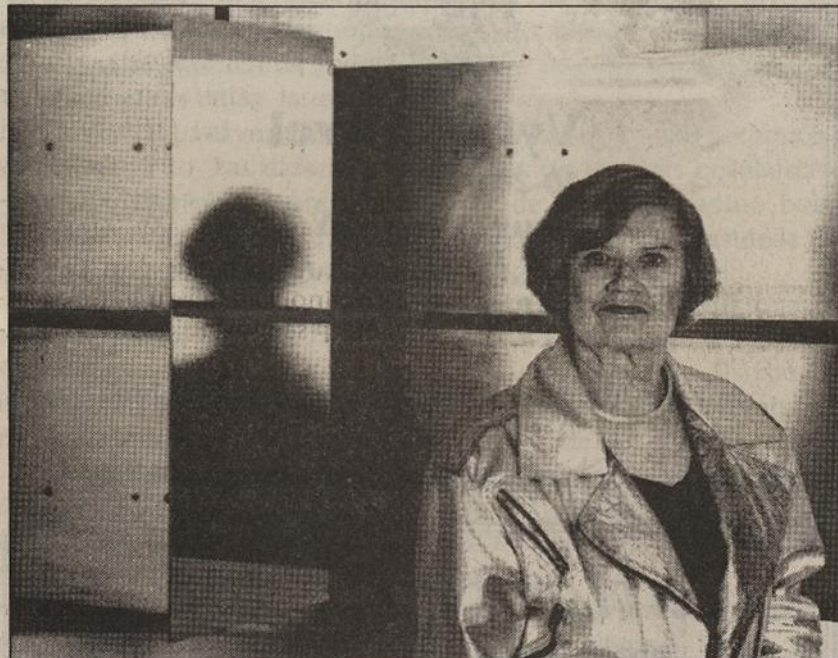
*Paklausyk, kaip bėga - per
šalančius atspindžius bėga
miręs gluosnis. Ir nieko
nereikia betart.*

Patirtis ir forma

*"Šviesos konstruktai". Šiuolaikinio meno centras.
Vilnius, 1997. Paroda perkelta į Nacionalinę galeriją
Vilniuje, tais pačiais metais.*

Lietuvos, gorbaciovinio atšilimo dėka ištrūkusios iš Sovietų Sąjungos, sostinėje Vilniuje šiuolaikinio meno centre jautėsi New Yorko meno scenos aromatas,

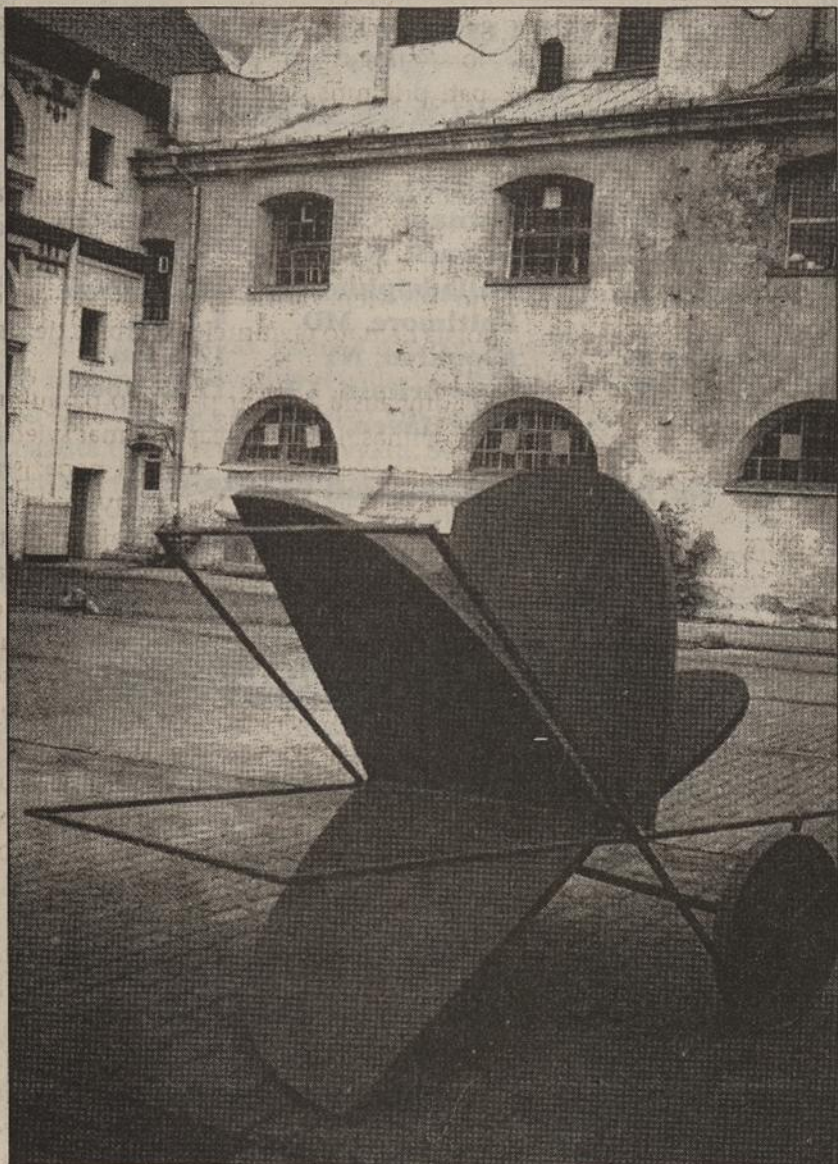
sios patalpos sienas ir grindis užpildžiusius minimalistinius aliuminio objektus, kurių geometrinę sąrangą akcentuoja spalva, šviesa - švytintys fluores-

Skulptorė Elena Urbaitis per parodos "Šviesos konstruktai" šiuolaikinio meno centre atidarymą Vilniuje 1997 m.

postmodernistinės minimalizmo sklaidos galimybės. Jas prezentavo New Yorke gyvenanti lietuvių išeivijos menininkė Elena Urbaitis, pirmą kartą eksponavusi šviesos konstruktus - tam-

centiniai vamzdžiai. Įdomu patirti, kaip karo negandų, okupacijos blaškomo kūrėjo, priverto palikti gimtuosius namus, persikelti iš Senosios Europos į Naująją pasaulį, patirtis sušildo,

Elenos Urbaitis skulptūra "Plienas dabar", Lietuvos technikos bibliotekos kiemelis, Vilnius, 1996 m.

Nauja knyga apie "tautą-sukilėlę"

Stasys (Stanley) Vardys kelis dešimtmečius švietė Ameriką ir Europą apie jų pamažu pamirštamą Lietuvą. Būdamas politinių mokslų profesorius Oklahomos universitete, jis parašė kelias knygas anglų kalba ir daugiau kaip šimtą straipsnių bei studijų.

Savo paskutiniajai knyga medžiagą jis rinko jau nepriklausomoje Lietuvoje, bet jo darbas prieš kelerius metus nutraukė mirtis. Knyga užbaigė ir iki 1996 m. privėdė Judith Sedaitis, dabar dirbanti kaip tyrinėtoja Stanfordo universitete. Pavadinta "Lithuania - the Rebel Nation" ("Lietuva - tauta-sukilėlė"), knyga pasirodė metams baigiantis. Westwien leidykla su ja pradeda seriją apžvalginių monografijų apie "posovietines respublikas". Seka Baltarusija, Estija ir kitos valstybės.

Po istorinės apžvalgos knyga supažindina su Atgimimo užuomazga, Sąjūdžio gimimu, nepriklausomos valstybės ir pilietinės visuomenės raida. Ji baigiasi klausimu: "Demokratija ar fasadas?"

Aprašę reikšmingą vakarietiškos demokratijos pažangą Lietuvoje, autoriai primena, kad tokie didžiuliai pasiekimai reikalauja daug laiko. Korupcija,

suteikdama nostalgiško emocionalumo racionaliai konstrukcijai.

Iš Paryžiaus į Ameriką, pokarinę šiuolaikinio meno meką dailininkė atvyko 1950 m. Studijuodama skulptūrą T. C. Kolumbijos universitete (1956-1960), domėjosi tarpukario konstruktyvizmu, abstrakčiuoju ekspresionizmu, minimalizmu, ypač emocionaliai išraiškingais Marko Rothkės darbais. Postsezanistinė, europietiška ankstyvųjų dailininkės tapybos darbų stilistika transformavosi į spalvingai aštrius, sklidinus šviesos, abstraktaus ekspresionizmo drobes. Pradėtos kurti skulptūrose ryškėjo savita konstruktyvizmo ir minimalizmo jungtis. Geometrinės, šaltos aliuminio skar-dos "metalinės erdvės" konstrukcijos plastiškai teigė nūdie-

nusikalstamumas, bankų krizę, piktnaudžiavimas valdžia apardė žmonių pasitikėjimą išrinktaisiais ir paskirtaisiais pareigūnais. Svarbūs nuosprendžiai ūkiniais ir privatizacijos klausimais tebedaromi už uždary durų.

Vienas pavojų Lietuvai, anot autorių, tai buvusioje Sovietų Sąjungoje suklestėjęs skandalingas pareigūnų piktnaudžiavimas savo pozicija ir tik jiems teprieinama informacija savo asmeniui pasipelnymui. Toksai elgesys apsunkina Lietuvos kultūrinį persiorientavimą, be kurio neįmanoma pagarba įstatymais paremtai valdžiai - pasiturinčių demokratiškų kapitalistinių valstybių pamatui.

Knyga baigiama atsargia viltimi: su kiekviena nauja karta senoji nešvarių protekčių sistema vis labiau išbluks. Tačiau daugelis rusų tebenori vėl įsiurbti Lietuvą ir atstatyti imperiją. Žvelgdami į Vakarus, lietuviai tikisi niekad nebeprarasti laisvės. Bet jei jie ją ir prarastų, dauguma vėl neabejotinai sukils.

Autoriai pasinaudoja ankstyvaisiais Sąjūdžio, Lietuvos vyriausybės ir Seimo leidiniais bei dokumentais. Profesorius Vardys nuodugniai ištyrė Hooverio instituto Kalifornijoje ir JAV valstybinius archyvus. Lankydamas

nos žmogaus vidinio pasaulio ir išorinės aplinkos - technologinės tikrovės konfliktą. Ilgainiui ribos tarp Urbaitis tapybos ir skulptūros nyksta. 1979 metais užtemdytas New Yorko Phoenix galerijos sienas užpildo aliuminio lakštų "iluminacinės konstrukcijos", kurių sąrangą pabrėžiama naudojant spalvą ir šviesos vamzdelius. Šios parodos darbai, papildyti vėlesniais kūrinių, rodomi Vilniaus publikai. Interpretuodama Dan Flavin'o patirtį dailininkė semantizuoja šviesą. Ji tampa mūsų gyvenimo, patekusio į žmogaus susikurtos modernios tikrovės spąstus, išraiška. Racionali, konstruktyviai minimalistinė forma įgauna asociatyvaus siužetiškumo, sietino su emigracijoje atsідūrusios dailininkės išgyvenimais. E. Lubyte

Pabendravus su Alina Staknienė

Virginija Paplauskienė

Literatūros kritikė, mokytoja, žurnalistė Alina Staknienė, atvykusi vasarą į Lietuvą, rado laiko karštą liepos dieną aplankyti Maironio namus Kaune. Kad ir kaip buvo užsiėmusi, sutiko paskaityti paskaitą - "J. Kaupo Kauno pasakos: ties realybės ir fantastikos riba". Susirinko smalsių literatūros mylėtojų būrys. Magėjo pamatyti, kaipgi atrodo mums taip gerai iš straipsnių pažįstama prelegentė. O jos straipsniai apie K. Ostrauską, L. Dovydeną, E. Cinzą, I. Mera, A. Baranauską, M. Katiliškį, J. Kaupą ir kitus, spausdinti "Metmenyse", "Aiduose", "Drauge", "Akiračiuose", "Lituanus" žurnaluose ir laikraščiuose, išsiskyrė originaliais vertinimais. Tad ir paskaita apie Juliaus Kaupo kūrybą bei gyvenimą buvo lyg gaivinantis šaltinio vanduo. Prelegentė papasakojo apie rašytojo nueitą gyvenimą ir kūrybos kelią. Su žaismingu užsidegimu kalbėjo apie J. Kaupo pasakas. Jis išiamžino lietuvių literatūroje pasakomis, išleistomis 1948 metais rinkinyje "Daktaras Kripštukas pragare". A. Staknienė sakė: "Jis buvo miesto pasakų pradininkas. Joks kitas rašytojas nei šiapus, nei anapus Atlanto iki šiol neatkūrė Kauno panoramos tokiomis gyvais ir spalvingais vaizdais. Jo pasakos - tai

fantazijos ir realybės lydinys. Ir sunku surasti tą ribą, kur pasibaigia realybė ir prasideda pasaka". Prelegentė jausmingai citavo pasakų ištraukas. Atrodė, kad ji pati gyvena tose pasakose... Ji sakė: "Juliaus Kaupo pasakose ryški gėrio ir blogio konfrontacija, ironiškas žemės ir pragaro priešinimas. Jose net velnias tampa žmogaus auka... Jo pasakas galima aiškintis socialiniu, moraliniu, filosofiniu atžvilgiu". Apibūdindama J. Kaupo literatūrinį talentą, prelegentė pažymėjo jo subtilią ironiją, kuri verčia žmones šypsotis, žaismingus sugretinimus ir ironiškus kontrastus. Susirinkusieji nuoširdžiai padėjo A. Staknienė už spalvingą paskaitą. Jie nesukubėjo skirstytis - pasipylė klausimai. Bet ši kartą ne apie Julį Kaupą. Visus domino prelegentės gyvenimas ir kūryba. Ji sutrikusi atsakė, kad niekada nėra taip viešai kalbėjusi apie save. Bet pamačiusi, kad pasprukti nieko nepasakojus nepavyks, nupiešė tikrai labai spalvingą ir nuotąkingą savo gyvenimo paveikslą.

Alina Staknienė gimė ir augo ekonomisto, publicisto, visuomenininko Juozo Pajaujo-Javio šeimoje. Ji šiek tiek papasakojo apie tėvo veiklą. Su liūdesiu pasakė, kad tėvas buvo politikas

sis Lietuvoje, jis apklausinėjo daugelį Atgimi-

mo veikėjų ir eilinių piliečių, ne tik didmiesčiuose, bet ir provincijoje. Visa tai atsispindi knygoje, jos gausiose išnašose, ir sustvirtina autorių išvadas.

Tokiems ribotos apimties veikalams visad gresia pavojus supaprastinti sudėtingus įvykius. Šiai 230 psl. knygai dažniausiai pavyksta to išvengti. Ji pravers ne tik užsieniečiams, bet ir lietuviams. (Tik kai kuriems amerikiečiams žodis "rebel" knygos pavadinime gali vėl pažadinti klaidinančias asociacijas - Atgimimo laikais Lietuva kartais buvo lyginama su JAV Pilietinio karo "maištininkais" Pietumis, mėginančiais suskaldyti Sąjungą, kaip lietuviai suskaldė SSRS.)

Knyga jau rekomendavo veikalo "The Baltic Revolution" autorius, britų žurnalistas Anatol Lieven. Jo žodžiais, tai "nuodugni, blaivi ir naudinga trumpa įžanga į tragiškąją ir narsiąją Lietuvos dvidešimtojo šimtmečio istoriją ir nepriklausomybės atgavimą mūsų laikais".

Stasio Vardžio projektą užbaigusi Judith Sedaitis šią knygą pavadino paminklu jam - "puikiam mokslininkui ir jo giliajai gimtosios Lietuvos meilei".

(LER)

ir ne kartą dėl to nukentėjo. Todėl ji politikos ir nemėgstanti. J. Pajaujis buvo M. Šleževičiaus vyriausybėje Spaudos ir propagandos biuro vadovas. 1926 metais išrinktas seimo atstovu. Įvykus perversmui 1926.XII.17, po kelių savaičių buvo sušauktas seimas. Čia jis pasakė griežtą kalbą, protestuodamas prieš diktatą ir reikalaujamas atkurti demokratiją. Už tai buvo areštuotas, kalinamas ir vėliau nuteistas myriop, bet bausmė buvo pakeista kalėjimu iki gyvos galvos. Po keleto metų jis buvo amnestuotas su sąlyga, kad išvyks iš Lietuvos. Visa šeima išvažiavo į Prancūziją. Taigi, gimusi laisvos Lietuvos laikinojoje sostinėje Kaune, Alina atsідūrė Prancūzijos pietuose. Čia išmoko skaityti ir rašyti, pirmiausia prancūziškai, nes lankė pradžios mokyklą. Ji prisiminė, kaip jie, vaikai, nardydavo po kaimyno vynuogynus, gardžiuodamiesi sultingomis uogomis, arba karstydavosi po apelsinmedžius. Po ištrėmimo iš Lietuvos Prancūzija atrodė lyg rojus. Vis dėlto šeimai teko sunkiai gyventi, kadangi vienintelis pajamų šaltinis buvo tėvo vertimai. Jis vertė iš prancūzų, ispanų, vokiečių kalbų. Mažoji Alina mėgo tyliai žaisti tėvo kambaryje jam dirbant. Nuo tada ir pajutusi pagarbą literatūriniam darbui, pamėgusi svetimas kalbas. Už tai turinti būti dėkinga savo tėvui.

"Net kai grįžome į Lietuvą, mums buvo leista gyventi tik Klaipėdoje. Tėvas su mumis namuose kalbėjo prancūziškai, kad nepamirštume tos gražios kalbos. Gyvendama Klaipėdoje gerai išmokau vokiečių kalbą, o gimnazijoje mokiausi graikų, lotynų, vokiečių ir anglų kalbų. Labai mėgau lietuvių kalbos ir literatūros pamokas, daug skaičiau. Deja, Hitleris (mačiau jį Klaipėdoje kalbantį aikštėje) užgrobė Klaipėdą, tad grįžom į Kauną, vėliau į Vilnių. Baigiau Vytauto Didžiojo gimnaziją. Baisūs neramumai, bolševizmo teroras užgriuvo ant mūsų galvų. Tėvas vėl buvo suimtas, kalinamas Lukiškių kalėjime. Aš pati su seserim patyriau vežimų baisumus. Mes bėgom į Naująją Vilnių ieškoti mamos sesers, našlės su trimis vaikais, vežamos į Sibirą. Tada mus pasitiko keiksmas ir kareivių atsukti į mus šautuvai, Vilniuje išgyvenau ir karo pradžią, sukilimą. Tėvas (nukelta į 6 psl.)

MENO NAUJIENOS

- **Režisierius Saulius Varnas**, po gastrolių Čekijoje, savo "Idioto pasakos" spektaklį 1997 m. rudenį buvo nuvežęs ir į Minską. Dostojevskio "Idiotą" laisvai adaptavo A. Landsbergis, pažodinių romano ištraukų prijungė Varnas. Į rusų kalbą išverstą pjesę vaidina Vilniaus Rusų dramos teatro aktoriai. 1998 m. kovo mėn. jie vaidins Sankt Peterburge, o balandį gastroliuos Kryme.

- **Populiariausias filmas Estijoje** - "Misteris Bynas: tikra katastrofa". Iš kino filmu, pernai rodytų Estijoje, didžiausią auditoriją - 66,638 žiūrovus - sutraukė juosta "Misteris Bynas: tikra katastrofa". Filmą "101 dalmatinas matė 40,937 žiūrovai, o "Vyrus juodais drabužiais" - 40,571. Ketvirtąją ir penktąją vietas užėmė "Kalėjimo traukinyje" ir "Dvikova" (atitinkamai 31 tūkst. ir 26 tūkst. žiūrovų). "Evitą" žiūrėjo šiek tiek daugiau kaip 25 tūkst. žmonių. Pernai pasirodė vienintelis estų vaidybinis filmas "Mano Lenina". Jis sudomino 11,800 žiūrovų.

- **Luciano Pavarotti ir Placido Domingo** - albume Velso princesei Dianai atminti. Muzikos įrašų kompanija "Virgin" informavo, kad per keturias savaites princesei Dianai atminti skirtą albumo kopijų buvo parduota už daugiau nei 64 mln. JAV dolerių. 16 mln. JAV dolerių išleido britai, nusipirkę daugiau nei milijoną albumo, kuriame, be šių dviejų operinio dainavimo korifėjų, įrašytos ir roko žvaigždžių dainos, kopijų.

- **Vladimiro Nabokovo** sūnus leido ekranizuoti tėvo romaną "Lolita". Filmo kūrėjus konsultavęs Dimitrijus Nabokovas sakė, kad režisieriaus Adrian Lyne filmas "artimesnis knygai" negu Stanley Kubrick'o 1962 m. statytas filmas, kuriame vaidino James Mason ir Sue Lion. Filmas, kuris tokios rizikos pabūgusio JAV platintojo lentynose išgulėjo 18 mėnesių, "pamažu skverbiasi į Europos ekranus, nepaisant vaikų gynimo grupių protestų. D. Nabokovas sakė nesuprantąs, kodėl filmas sulaukė tokių protestų, pridurdamas, kad romanas yra "didžiausias pedofilijos pasmerkimas". "Kiekvieną kartą, kai pasižiūriu naująją "Lolitą", man šis filmas atrodo vis geresnis", - sako D. Nabokovas, aiškindamas, kad A. Lyne sekė kiekvieną romano dalį, o tai leido stebėti paauglės mergaitės augimą.

- **Latvijos dailininkė Lina Liepinia** kartu su lietuve **Asta Guobaitiene-Mercedez** dalyvavo aštuntajame pasaulio moterų dailininkų-feminisčių grupės "K-M" pleneru, lapkričio pabaigoje įvykusiame Nairobyje, Kenija. Ši sykį piešėjoms buvo duota mitologinė tema "Ožkų daina malūno pavėsyje". Kenijos vyriausybei parėmus, buvo išleistas išsamus plenero katalogas, vyko parodos, pokalbiai, susitikimai su vietos dailininkėmis. Lietuvių menininkė padovanavo savo akvareles bei grafikos ciklą "Juodoji moteris - baltoji moteris" vietiniam Zulus muziejui po atviru dangumi. Sekantį plenerą dailininkė siūlė organizuoti greta jos dirbtuvių Valakupiuose, Vilniuje.

- **Vyt Bakaitis**, lietuvių kilmės amerikiečių poetas, į anglų kalbą išvertė garsiuosius Adomo Mickevičiaus "Krymo sonetus".

*Skaitytojai rašo
"Darbininkui"*

Gerb. Redakcija,

Pradėjau skaityti "Darbininko" 50-tame nr. tilpusią žinutę apie Gorbačiova, ir pats pirmas sakinyis iškart mane pritrenkė: "M. Gorbačiovas šiomis dienomis šokiravo visuomenę, kai pradėjo reklamuoti picas".

Taip ir norisi užklausti, ogi kokį šokį šokiruoja?

Kam stumti į lietuvių kalbą tokius žodžius, kurie ne tik juokingai, bet ir kvailai skamba - vietoj to, kad valyti ją nuo jų?

Taip, yra nelengva kai kuriuos žodžius išversti į lietuvių kalbą. Kai kurie iš jų netgi tapę tarptautiniais. Jų apstu net ir tame pat straipsnelyje, kaip, pav., pica, reklama (skelbimas), bankrotas, fiasco, avansas, idėja, bet "šokiruoti" - nėra vienas iš tokių! Shock - reiškia visai paprastai - smūgis.

Kaip gaila, kad lietuvių kalba žalojama tokiais grubiais ir ausį režiančiais žodžiais. Mūsų gimnazijoje panašias svetimybės vadinavo barbarizmais.

Tarp kita ko, ačiū gerb. Arvydui Barzdukui už pastebėjimą "limituotų" vietų, skelbime apie V. Kernagio koncertą (tame pačiame "Darbininko" nr., 6 ps. "Skaitytojai rašo "Darbininkui" skiltyje). Nors kai kuriais atvejais ir galima vartoti žodį "limitas", šiuo atveju teisingas išsireiškimas būtų: "nes vietos ribotos".

Ačiū, su geriausiais linkėjimais

A. J. Sarka

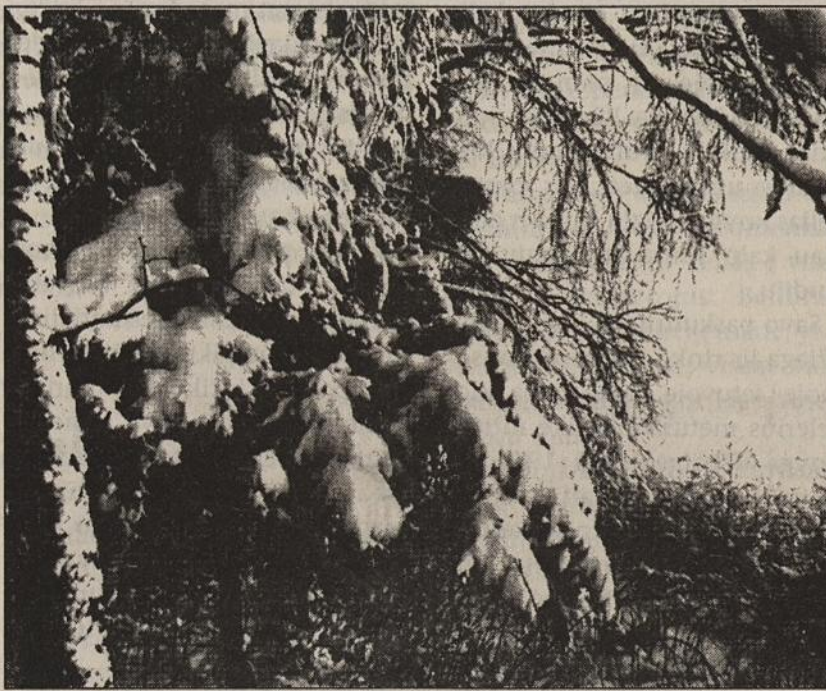
Pabendravus su Alina Stakniene

(atkelta iš 5 psl.)

buvo paleistas iš kalėjimo ir įtrauktas į Lietuvos laikinąją vyriausybę. Persikėlė į Kauną. Čia įstoja į Teologijos-filosofijos fakultetą, kuriam vadovavo prof. Z. Ivinskis. Klausė A. Maceinos filosofijos, Jono Griniaus estetikos paskaitų, aktyviai dalyvaudavom Juozo Girniaus egzistencializmo seminaruose. Ilgai ir įdomiai diskutuodavom. Dažnai draugai rinkdavosi mūsų bute arba išvykdavom į įvairias keliones po Lietuvą dviračiais. Kaimo žmonės stebėdavosi, kad mes, merginos, važiuojam dvi-

račiais. Išsigandusios moterėlės sakydavo viena kitai - žiūrėk, mergos joja. Tai buvo neužmiršamos vasaros. Mūsų nerūpestingam studentavimui atėjo liūdna pabaiga - naciai uždarė universitetą. Įvykiai klostėsi nepalankiai - tėvas, ne vienerius metus kalėjęs, ilgai svarstęs vis dėlto nusprendė pasitraukti į Vakarus. Jis norėjo apsaugoti šeimą nuo baisaus likimo. Išvykdami mes tikrai manėme, kad tai tik laikinas pasitraukimas. Atrodė, kad kitus Naujus metus ir Kalėdas švėsime jau Lietuvoje, bet taip tik atrodė. Atsidūrusi

Sudarydami testamentus, nepamirškite geriausio draugo - "Darbininko", kuris kiekvieną savaitę skelbia naujienas lietuvių namuose

Žiema

V. Kapočiaus nuotr.

Vokietijoje, prancūzų okupuotoje zonoje, aš pradėjau lankyti Tübingeno universitetą. Studijavau romanistiką, klausiausi meno istorijos ir filosofijos paskaitų. Į šį miestelį atvyko daug lietuvių studentų, ir mes įsteigėm akademinių sambūrį "Šviesa". Buvo viena iš iniciatorių ir bendradarbių. Mano suredaguotas ir pirmas "Šviesos" numeris. 1946 metais persikėlėm į JAV, čia "Šviesa" tapo "Šviesos-Santaros" federacija. Jaunimas, atvykęs į Ameriką, pradėjo studijuoti. Amerikai reikėjo gabių žmonių, mokančių nemažai užsienio kalbų. Prisiminkime kad ir Kongreso biblioteką Washingtone. Joje dirbo mūsų garsieji literatai A. Nyka-Niliūnas, H. Radauskas, J. Aistis, A. Vaičiulaitis ir kiti. Lietuviai yra be galo darbštūs ir gabūs, prisiderina prie įvairių sąlygų. Aš taip pat pradėjau mokytis Kolumbijos universitete New Yorke. Baigiau prancūzų kalbą įgydama magistro laipsnį. Daug vėliau studijavau Švento Jono universitete bibliotekininkystę ir informacijos mokslus. Aš 23 metus mokytojavau, dėstydamą prancūzų ir ispanų kalbas New Yorko aukštesniosiose mokyklose. Nuo 1960-ųjų esu "Metmenu" redakcijos bendradarbiu. Keletą metų buvau vyriausioji "Lituanus" žurnalo redaktorė. Esu skaičiusi ne vieną pranešimą įvairiose konferenci-

jose. Visad domėjausi literatūra. Mane džiugina nauji atradimai, naujos teorijos, kritikos srovės. Visa tai panaudoju savo recenzijose arba kritikos straipsniuose. Aš nemėgstu rutinos ir stagnacijos. Visur turi būti judėjimas", - pasakojo A. Staknienė.

Kalbėdama apie lietuvių literatūrą, ji pabrėžė, kad už Atlanto jau seniai literatūra neskirstoma į dvi skirtingas literatūras. Viena Lietuva - bendra literatūra. Visus prajuokino jos pasakojimas, kaip kadaise ji bandė apie tai prabilti Rašytojų sąjungos susibūrimu. Buvo labai nustebinta, kai vienas rašytojas išsigančęs puolė įrodinėti, kad tikrai bendros literatūros nėra ir negali būti. Deja, jai tada beliko patylėti.

Pokalbis su Alina Stakniene prabėgo kaip viena akimirka. Spalvingas, vaizdingas pasakojimas užbūrė. Prelegentė visą laiką maloniai šypsojosi. Nepaprastai lengvai ji pasakojo apie sunkius gyvenimo išmėginimus, ir man atrodė, kad tai mergaitei, laipiojusiai po apelsinmedžius ir ragavusiai sultingas vynuoges, tikrai visi gyvenimo keliai buvo lengvi ir atviri. Ji turi stiprios jėgos ir atkaklumo, iš jos trykšta jaunatviška energija. Palinkėjome mūsų mielai viešniai ilgų kūrybinių gyvenimo metų.

LM

Žvejus nuo atskilusių ledo lyčių išgelbėjo "Perkūnas"

Antrosios šv. Kalėdų dienos pavakare būrelis žvejų tik per plauką išvengė tragedijos. Mat dvidešimt žuklės entuziastų buvo atsidūrę ant dviejų ledo lyčių, atskilusių Baltijos jūros įlankoje prie pat Klaipėdos.

Sėkminga žvejų gelbėjimo operacija truko vos keletą minučių ir visi jie greitai atsidūrė Vakarų laivų remonto įmonės buksyro "Perkūnas" denyje.

Klaipėdos apskrities civilinės saugos tarnyba ketina imtis priemonių, kad visi žvejai būtų

griežtai nubauti ir atlygintų už suteiktą pagalbą, nes jų lengvabūdiškas elgesys šioms tarnyboms nemažai kainavo. "Tiesiog per kelias sekundes visos operatyvios tarnybos buvo sukeltos ant kojų: išvaizduokite, jeigu šitiek žmonių būtų nunešę į atvirą jūrą?" - retoriškai klausė civilinės saugos tarnybos budėtojas. Jo manymu, šis atvejis turėtų būti pamoka ir kitiems žvejams, rizikuojantiems savo ir kitų gyvybėmis.

ELTA

Panevėžio "Linas" rado partnerius JAV

Didžiausia Lietuvos lininių audinių bendrovė Panevėžio "Linas" pradėjo gaminti naują lino audinį su viskoze, kurį tieks į JAV. Tikimasi per metus patiekti ne mažiau kaip milijoną metrų audinių. Be to, Panevėžio "Nevėžio" siuvimo bendrovėje ketinama siūti moteriškus drabužius ir juos eksportuoti. Pagrindinė partnerė yra tekstilės dizaino ir drabužių modeliavimo bendrovė "Positive Influence Fashions". Bendroji Lietuvos ir Airijos bendrovė "Linen Cotton Market" bus įregistruota Airijoje ir lietuviškais namų tekstilės gaminiais

prekiaus Europoje. Dabar bendrovė "Linas" apie 85% savo gaminių parduoda Vakarų rinkai. 1997 m. bendrovė gavo apie 2 mln. litų pelno. Jį nulėmė išaugusi audinių drabužiams apyvarta ir pasikeitusi rinka. Tuo tarpu 1996 m. prekyba su Nepriklausomų valstybių sandrauga bendrovei buvo nenaudinga.

ELTA

Paremdami lietuvišką spaudą,
Jūs remiate lietuvių
Amerikoje

Vilniuje keleiviai vežami naujais automobiliais

Dar viena Vilniaus bendrovė keleivius vežios naujais automobiliais. Seniausia taksi bendrovė "Vilniaus taksi" įsigijo 10 "Opel Omega" ir 12 "Daewoo Espero" automobilių. Šiais metais bendrovė ketina įsigyti apie 200 naujų automobilių. Bendrovė, išmėginusi kelių skirtingų markių automobilius, pasirinko vienos markės automobilius. Bendrovės vadovas tikisi, kad naujiems automobiliams išleisti pinigai grįš per 3,5 metų. Po to panaudotus automobilius už simbolinę kainą žadama parduoti jų vairuotojams. Naujieji automobiliai kainavo po 48 tūkst. litų ir 60 tūkst. litų apdrausti, juose įrengtos apsaugos sistemos. Beje, bendrovė "Ekspres taksi", kuri keleivius vežioja naujais

"Honda Accord" automobiliais, neteko dviejų savo automobilių, o trečiasis, kuris buvo taip pat pagrobtas, rastas apdaužytas Baltarusijoje.

LR

*Skelbkite
DARBININKE,
pasidalinkite
džiaugsmu, sveikinkite,
išreikškite
užuojautą,
pirkite, parduokite!*

(718) - 827-1351

*Jūsų pageidavimai -
mūsų rūpestis*

Pratęsiamos žiemos kainos i VILNIŲ ir atgal

Paskutinė diena iškristi - balandžio 24
Paskutinė diena sugrįžti - balandžio 30
(Kainos aukštesnės skrendant balandžio 2 - 12 d.d.)

	NEW YORK	\$456		
WASHINGTON	\$501		TAMPA	\$530
CHICAGO	\$506		DETROIT	\$530
ORLANDO	\$521		SAN FRANCISCO	\$620
MIAMI	\$530		LOS ANGELES	\$620

plius mokesčiai
Bilietus nupirkti IKI SAUSIO 28 D.

Vytis Travel

40-24 235 St.
Douglaston, NY 11363
Tel.: 718-423-6161
800-77-VYTIS

Internet <http://www.travelfile.com/get/vtours.html>
E-mail: VYT TOURS EARTHLINK. NET

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

JANUARY PICK-UP SCHEDULE

January 17	Brooklyn, NY	12-1 pm
January 20	Putnam, CT	1-2 pm
January 22	Newark, NJ	11-12 noon
January 23	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm
January 24	Brooklyn, NY	12-1 pm
January 27	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	2-3 pm

For more information call 914-258-5133
718-348-4709

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$444 r.t.

One way to Vilnius \$350

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707
Established in 1958

VILNIUS - PABALTIEČIŲ PERLAS

1998-tais m. UNIONTOURS turi naują programą:

Pigesnės lėktuvų bilietų kainos kartu su nuolaida nakvynėms viešbučiuose.

Planuokite suvažiavimus, biznio ir atostogų keliones jau dabar.

Skambinkite Erikui tel. 800 - 451-9511

UNIONTOURS turi 60-ties metų patyrimą kelionių planavime, virto didele kelionių kompanija, kuri parūpina pigiausių skrydžių ir suteiks Jums naudingų patarimų visuose Jūsų kelionių reikaluose.

UNIONTOURS

245 Fifth Ave.

New York, NY 10016

Tel. 212 683 9500 800 451 9511 Fax: 212 683

9511

Internet: <http://www.uniontours.com>

E-mail: travel@uniontours.com

PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS

KAINOMIS

žiema ir pavasarį, skrisdami į
Vilnių ir Rygą!

Mes taip pat siūlome patogius skrydžius
ir keliones laivu į Karibų salas,
Australiją, Aziją ir Europą.

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave.

Leonia, NJ 07605

(201) 944-1273 (800) 955-7370

(201) 947-2189

Kūčios New Yorke

Jau daug metų skautai rengia bendras Kūčias. Šiemet Kūčios buvo surengtos gruodžio 20 d. Kultūros Židinio didžiojoje salėje 6:00 val. vak. Salė buvo išpuošta žalumynais ir kalėdiniais ženklais, paruošti stalai su žvakutėmis ir kt. Scena pritaikyta gyvajam vaizdeliui "Prakartėlė", kuri su-ruošė Maironio Lituanistinę mokykla - mokytojos ir mokiniai.

Prieš pradėdant programą buvo pasakytas žodelis apie renginį, po to priimtas naujos skautės Ievutės Kuncės įžodis. Ji vienintelė dalyvavo iš jaunųjų skautų. Su skautiška vėliava buvo duota iškilni priesaika. Dalyvavo ir J. E. vyskupas Paulius Baltakis, OFM, taip pat skautininkas.

Toliau skaitinį "Kūčios" skaitė mokytoja muzikė Gintarė Bukauskienė. Programos vadovė Ramutė Česnavičienė pakvietė J. E. vyskupą P. Baltakį, OFM, sukalbėti maldą ir palaiminti kalėdaičius bei Kūčių patiekalus, kurie buvo gausūs ir įvairūs. Prieš pradėdant programą scenoje įvyko Kūčių procesija - žvakų įžiebimas. Palaiminus kalėdaičius ir valgius, visi sveikinosi, dalijosi plotkelėmis ir nuoširdžiais linkėjimais. Tai buvo tikrai įspūdingas momentas - melės, vieningumo ir skautiško, lietuviško bičiuliškumo valandėlė. Jau arti Kalėdos...

Po to pasirodė Maironio Lituanistinės mokyklos mokiniai. Gyvajį vaizdelį "Prakartėlė" parengė G. Bukauskienė ir mokytojos.

Atsidarius scenos uždangai, pamatėme Kalėdinį renginį - Kristaus Kūdikėlio Jėzaus atėjimą

į pasaulį "Prakartėlėje". Vaidino šeštadieninės mokyklos mokiniai, jaunieji artistai. Ypač jauniausieji skubėjo atlikti savo vaidmenis. Prasidėjo gyvos scenos, gyva programa. Vieni deklamavo, kiti giedojo, tretį vaidino. Gražu buvo stebėti nuolatini, gyvą scenos vaizdą, be sufleravimo. Visi plojo narsiems jauniems menininkams, norėjo si sušukti: "valio, jaunimėli!"

Piemenėliai ir karaliai dar tik repetuoja Užgimimą

Juliaus Kelero nuotr.

"Šventoji šeima" visą laiką labai pamaldžiai išsilaikė, "piemenėliai" narsiai saugojo savo gany-mo lazda, o išminčiai "Karaliai" rodė visą savo rimtį ir "galybę".

Po programos dalyviai buvo pakviesti prie Kūčių stalo, apraudo įvairiausiais patiekalais, skoningai rengėjų pagamintais, pasigėrėtinai sudėliotais. Ir akiai buvo smagu pasižiūrėti, ir skonis puikiai tiko jauniems ir vyresniesiems. Gardžiujantis Kūčių valgiais ir šnekučiuojantis

buvo tikrai maloniai praleistas vakaras Kultūros Židiny.

Kūčių vakarienę surengė Vyresniųjų Skaučių židiny "Vili-jai". Tai jų triūsio ir pasiaukojamo darbo vaisius. Ir ligi šešetuko sumažėjusi grupė pajėgė suruošti tokį puikų Kūčių stalą. Taip pat paminėtina ir šeštadieninės mokyklos mokinių šeimų įnašas, ypač mokytojų Audrės Lukoševičiūtės, Gintarės Bukauskienės, Danos Račiūnės, Ramūnės Pliurienės. Talkino ir G. Bitinaitė, A. Žukienė, Jonas Kuncė ir kai kurie kiti, surengiant gyvajį

vaizdelį ir išpuošiant salę bei sceną.

Kūčios Viešpaties Atsimainymo parapijoje, Maspeth, NY, taip pat buvo plačiai ir garbingai atšventos

Bendras Kūčias gruodžio 14 d. iškiliai šventė Atsimainymo parapijos 110-toji Lietuvos Vyčių kuopa, Maspeth. Viešpaties Atsimainymo bažnyčioje šv. Mišias

koncelebravo kuopos dvasios vadas prel. Pranas Bulovas ir kun. Stasys Raila. Pamoksle prel. Bulovas sakė, kad meldžiasi už savo brolius kunigus, ypač paminėdamas, a.a. prel. Joną Bulavą, dabartinį kleboną kun. James T. Rooney. Parapijos choras, vadovaujant muzikui Virginijui Barauskui, šventei suteikė neeilinę nuotaiką.

Po pamaldų šventiškai papuoštoje parapijos salėje prasidėjo įspūdinga Kūčių programa. Ap-temdytoje salėje pasirodė tautiniais drabužiais pasipuošusios

vytės su žvakėmis - įžiebė jas iš didžiosios kalėdinės žvakės, paskui uždegė ant kiekvieno stalo po specialią kalėdinę lemputę. Tuo metu buvo giedama kalėdinė giesmė "Tyli naktis". Sužibus šviesoms, prel. Pranas Bulovas palaimino kalėdaičius ir Kūčių pasninkinius valgius. Prisiminus Kūčių prasmę ir pasimeldus, vieni su kitais sveikinosi, lauždami ir dalydamiesi

(Nukelta į 8 psl.)

BOSTONO ŽINIOS

Bostono Lituanistinė mokykla vėl pradėjo pamokas po Kalėdų atostogų. Klasės vyksta šeštadieniais, nuo 9:00 v. ryto iki 1:00 v. p. p., St. Mary of the Hills patalpose, Miltone. Šiuo metu lanko 70 mokinių. Mokyklos Kalėdinė eglutė sėkmingai pavyko. Vaikučiai suvaidino Kalėdoms pritaikytą vaidinimą, tėveliai skaniai pavaišino susirinkusius svečius, ir net Kalėdų senis aplankė vaikučius nešdamas didžiulį maišą dovanų.

Vasario 16-tos minėjimas Bostone įvyks sekmadienį, vasario 22 d., So. Boston Lietuvių Piliečių Klubo 3-čio aukšto salėje. Pradžia 1:00 v. p. p. Raginame gausiai dalyvauti.

Bostono skautai ir skautės kviečia visus atsilankyti į šių metų tradicinę Kaziuko mugę, kuri įvyks sekmadienį, kovo 8 d., Lietuvių Piliečių Klubo 3-čio aukšto salėje. Atvykę galės pavalgyti skanius pietus, paragauti įvairių tortų ir kepsnių, išbandyti savo laimę žaidimuose, loterijose ir galės rasti įdomių lietuviškų rankdarbių. Pradžia 11:00 val. ryto. 3:00 v. p. p. žiūrovus pradžiugins jaunimas, suvaidindamas šių metų spektaklį "Meškiukas Rudnosiukas".

26 širdys dainuoja, groja ir šoka Detroite

1997 m. spalio 12 d. Detroito Dievo Apvaizdos parapijos salėje susirinkusiai gausiai publikai pasirodė Šiaulių universiteto liaudies muzikos ansamblis "Saulė", susidedantis iš 26 šokėjų, muzikantų ir dainininkų. Jie visi buvo pasigėrėtinai geri, o kartu sukūrė stiprų ansamblį. Keturių poros mikių šokėjų vis sukosi ir sukosi polkose, valsuose, net lietuviškame fokstrote. O muzikantai grojo iš peties smuikais, kontrabasu, fleitomis, būgnais, akordeonais, skudučiais, birbynėmis, puodais ir naujai išrasta instrumentais. Choreografas Edmundas Verpetinskas pabrėžė greitą tempą, o pats sukūrė simpatiško klouno vaidmenį. Gi meno vadovas Darius Daknys vokalinėje dalyje pabrėžė lyriškumą. Stiprūs balsai be jokių mikrofonų užbūrė klausytojus ypatingu svajingumu. Ansambliui daug dainų sukūrė V. Juozapaitis, kurio kūrybą galima apibūdinti kaip aukišnių grožio spindintį optimizmą. Publika kartu su ansambliu dainavo Džukijos dainą (muz. J. Tamulionio, žodžiai V. Bložės) ir kartu vikriai šoko. Koncertas baigtas nuotaikingai banguojančia giesme "Parvažiavo saulė" (muz. V. Juozapaitio, žodžiai M. Vainiailio). Ansamblio bendras vado-

vas yra Zenonas Ripinskas.

Tokio aukšto lygio ansamblio pasirodymas turėjo būti praneštas amerikiečių ir kanadiečių bendro susižinojimo priemonėmis ir tuomet salėje netilptų žiūrovai ir būtų reikėję pakartoti pasirodymą. Tą savaitę Detroito apylinkėse su plačia reklama koncertavo estų filharmoninis kamerinis choras ir orkestras su žinoma Arvo Pärt litanija. Tačiau kai lietuviško koncerto pradžioje Darius Daknys su birbyne atliko "Piemenuko ridavimą" (muz. J. Švedo), man prisiminė Igorio Stravinskio panaudota lietuviška melodija pradėdant jo baletą "Pavasario apeigos" (1913 m.), kas amžinai pakeitė modernų šokį. Tai kodėl mes patys nepa-rodom savo lietuviško meno plačiam pasauliui? Aš tikiu, jog "Saulė" dar parvažiuos Amerikon tikrai užtarnautam pasisekimui iš Šiaulių, kuriuose prabėgo mano vaikystė.

Saulius Šimoliūnas

DARBININKO

prenumerata

primama

(718 827-1351)

1997-ieji Lietuvoje - puošnių ir net neįtikėtinų rekordų metai

(atkelta iš 2 psl.)

Kaune: salonas "Tarp gėlių" ant prabangaus automobilio sukomponavo rekordiškai didelę puokštę, kuriai prireikė 400 rožių, 150 gerberų bei trijų kilogramų žalių lapų! Šiuo puošniu automobiliu i Santuokų rūmus tuoktis atvažiavo vienas iš salono "Tarp gėlių" savininkų Aidas Gaidys. Vėliau išpuoštu automobiliu Kauno mamos su naujagimiais iš gimdymo namų galėjo grįžti i savuosius namus.

Tarp 1997 metų puošniausių ir skaniausių rekordų yra ir Vilniaus akcinės bendrovės "Vilanta" iškeptas didžiausias - net 800 kilogramų svorio, 2,80 metrų ilgio, 1,33 metrų pločio penkių aukštų tortas. Šis milžiniškas skanumynas buvo iškeptas gelevizijos žvaigždės - katino Golenčerio ketvirtosios gimtadienio proga. Tortu gardžiavosi tūkstančiai "Litexpo" centre veiku-

sios parodos "Vaikų šalis'97" mažųjų lankytojų. Tortui, pavadintam "Vaikų pasaulis", sunaudota: 166,35 kilogramai cukraus, 147,2 kilogramai miltų, 1781 kiaušiniai, 274,18 kilogramų marmelado, po 75 kilogramus margarino, kefyro ir daug kitų produktų. Prieš kepant tortą, visi sausi produktai svėrė 937 kilogramus!

Didžiausią balionų skulptūrą - drakoną iš daugiau kaip 8 tūkstančių balionų 1997 metas sukūrė Kauno bendrovė "Balio-manija" šventės "Sveika, vasara" proga. Tuomet Nemuno saloje i orą pakilo taip pat kaip niekada daug - 1980 balionų.

1997-ieji Lietuvoje buvo dainingi. Ilgiausias, net 16 valandų koncertas rugpjūčio pabaigoje vyko Palangos "Jaunystės" diskotekų salėje, jame skambėjo daugiausiai - 219 skirtingų estrados dainų.

O Lietuvos muzikų draugijos labdaros koncertas-maratonas lapkričio mėnesį Nacionalinėje filharmonijoje tęsėsi 9 valandas 55 minutes. Koncerte dalyvavo 126 muzikai, skambėjo 71 kūrinys.

Rekordiškai įspūdingą grupinės aviacijos akrobatinę programą liepos 6-ąją Valstybės dienos minėjime parodė lakūnai Jurgis Kairys, Leonas Jonys, Robertas Noreika ir Rolandas Paksas. Gar-susis Jurgis Kairys taip pat du kartus lėktuvu JAK 50 praskrido po sostinės Baltuoju tiltu, kurio patiltės aukštis - tik 9 metrai.

Dar vienas su tiltais susijęs rekordas - birželio 7 dieną atidarytas ilgiausias Palangos tiltas i jūrą, kurio ilgis - 461 metras.

Vyriausias bankininkas tikina, kad komerciniai bankai - patikimi

Lietuvos banko valdybos pirmininko Reinoldijaus Šarkino nuomone, komerciniai bankai gerokai sutvirtėjo, vėl pradeda jais pasitikėti.

Gruodžio 4 d. spaudos konferencijoje Seime R. Šarkinas sakė, kad pernai indėliai bankuose buvo 4 milijardai 134 milijonai, tuo tarpu šių metų lapkričio pradžioje - 6 milijardai 26 mili-

jonai. R. Šarkino skaičiavimais, kiekvienas gyventojas vidutiniškai laiko bankuose 554 litus.

R. Šarkinas sakė, kad parengtas naujas Lietuvos banko istatymo projektas, atsižvelgiant i Europos Sąjungos reikalavimus. Šio dokumento projektas bus pateiktas svarstyti Vyriausybei.

ELTA

PADĖKA

A. + A.

BRONĖ NAKUTYTĖ - LUKOŠEVIČIENĖ

mirė 1997 m. gruodžio 18 d., Brunswick ligoninėje, Long Island, NY. Ji buvo ilgametė Richmond Hill, NY, gyventoja. Gimė 1904 m. vasario 23 d. Grinkiškio miestelyje, Radviliškio apskrityje.

Nuoširdi padėka Apreiškimo parapijos klebonui kun. Vytautui Palubinskui, sukalbėjusiam atsisveikinimo maldas ir atlaikiusiam gedulingas šv. Mišias su kun. Jonu Pakalniškiu. Dėkingi vargūnininkui ir P. Sandanavičiui, jautriai giedojusiam šv. Mišių metu. Padėka kun. Jonui Pakalniškiui, palydėjusiam i kapus, vyskupui Pauliui Baltakiui, OFM, kun. Pranciškui Giedgaudiui, OFM, kun. Stasiui Railai, aukojusiems šv. Mišias ir už atsilankymą šermentinėje.

Dėkingi esame giminėms, draugams ir pažįstamiems už mamos prisiminimą - šv. Mišias, gėles, maldas, aukas Liet. Kat. Religinei Šalpai ir Kultūros Židiniui, taip pat Lietuvių Katalikų Moterų Kultūros Draugijos narėms, sukalbėjusioms rožančių, ir p. Pranutei Ažuolienei už rožančiaus pravedimą.

Jūsų visų liūdesio valandą parodytas nuoširdumas ilgai išliks mūsų širdyse.

Duktė Lilė Milukienė ir šeima

Norime padėkoti visiems, kurie prisiminė

A. + A.

Dr. ALDONĄ BIRUTIENĘ,

mirusią 1997 m. gruodžio mėn. 25 d.

Dėkojame tiems, kurie dalyvavo atsisveikinime ar laidotuvėse. Dėkojame už gėles, užprašytas Mišias ir už piniginę auką.

Labai dėkingi liekame Laidotuvių direktorei Marytei Šalinskienei už rūpestingą patarnavimą.

BIRUČIŲ ŠEIMOS

Mylimai mamytei

A. + A.

BRONEI LUKOŠEVIČIENEI

po ilgos ir sunkios ligos mirus, dukterį vyr. skautę Lilę ir žentą Vytautą Milukus bei jų šeimą nuoširdžiai užjaučia

VYR. SKAUČIŲ ŽIDINYS
VILIIJA

A. + A.

Dr. ALDONAI BIRUTIENEI

mirus, reiškiamė užuojautą jos sūnums Stasiui, Algirdui, Jurgiui, jų šeimoms bei artimiesiems ir kartu liūdime.

Dana ir Jonas Bilėnai

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: jkeleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Apreiškimo parapijos metinė asamblėja

Ivyks sekmadienį, sausio 25 d., po sumos, apatinėje parapijos salėje. Finansų komiteto nariai su klebonu paruoš visiems lengvai suprantamą apyskaitą. Prašome būtinai dalyvauti.

New Yorko skautų/skautėių rengiama **Kaziuko mugė** įvyks sekmadienį, kovo 1 d. Prasidės 12 val. šv. Mišiomis.

Atsisveikinimo pobūvis su Irena ir Aleksandru Vakseliais rengiamas sekmadienį, š. m. vasario 1 d., 2 val. popiet Kultūros Židinyje. Daugiau informacijų rasite skelbime šio puslapio apačioje.

Dr. Kazimieras Kuzminskas, Lietuvos Seimo narys, LKDP ir LDF pirmininkas, atvyks į New Yorką ir vasario 3 d., antradienį, 7 val. vak. Kultūros Židinyje padarys pranešimą apie paskutinius įvykius Lietuvoje: jau įvykusius rinkimus, valdžios sudarinėjimą ir kt. Tai puiki proga tiksliai sužinoti apie visus svarbius įvykius iš žmogaus, kuris tuo laiku buvo Lietuvoje. Kviečiami visi: senosios emigracijos ir naujai atvykusieji lietuviai dalyvauti šiame pašneksyje. Jokių rinklavių nebus. Tik kavutė. Šį dr. K. Kuzminsko susitikimą su visuomene rengia LKD iniciatyvinė grupė.

Virginijus Barkauskas, vargonų solistas, sausio 25 d. 3 val. popiet atliks vargonų rečitalį St. Mary of the Lakes bažnyčioje Gary, IN. Koncertą rengia Holy Angels Cathedral.

New Yorko kardinolui John O'Connor š. m. sausio 15 d. suėjo 78 metai, bet jis dar negalvoja išeiti į pensiją. Kai prieš trejus metus kard. John O'Connor, sulaukęs 75 metų amžiaus, pagal taisyklę, kaip ir visi vyskupai, nusiuntė popiežiui savo atsistatydinimo laišką, popiežius pakvietė jį pasilikti pareigose neribotam laikui. Kardinolas John O'Connor ir Brooklynso vyskupas Thomas Daily šią savaitę nuvyko į Kubą, kur susitinka su ten besilankančiu popiežium Jonu Paulium II.

DĖKOJAME

Anthony Kiveta, Staten Island, NY, kaip kasmet, šiemet ir vėl apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. *Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę pagalbą "Darbininkui".*

Stella Dirsas, Brighton, MA, kaip kasmet, taip ir šiemet apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. *Nuoširdžiai dėkojame už paramą mūsų spaudai.*

Liūtas K. Jurskis, Fair Haven, NY, šiemet ir vėl atskubėjo su tokia pačia parama "Darbininkui", kaip kasmet - apmokėjo prenumeratą su 130 dol. čekiu. Nuolatiniam mūsų spaudos palaikytojui nuoširdžiai dėkojame.

Maksiminas Karaska, Fredericksburg, VA, šiemet ir vėl, kaip kasmet dosniai parėmė "Darbininką", apmokėdamas prenumeratą su 100 dol. čekiu. *Nuoširdžiai dėkojame.*

Apolonija Vitkus, W. Hartford, CT, kiekvienais metais perėmėdavo "Darbininką" didesnę auką, o šiemet apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. *Nuoširdžiai dėkojame už paramą mūsų spaudai.*

Aldona Budzilas, West New York, NJ, šiemet apmokėjo prenumeratą, atsiųsdama 100 dol. čekį. *Nuoširdžiai dėkojame už auką "Darbininko" palaikymui.*

Laima Šileikytė-Hood, New York City, NY, šiemet ir vėl, kaip kasmet, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. *Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę paramą mūsų spaudai.*

J. Strimaitis, Simsbury, CT, kaip jam įprasta, šiemet ir vėl apmokėjo prenumeratą su 75 dol. čekiu. *Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę pagalbą "Darbininkui".*

Virginia Jakstas-Kelly, Palm Beach Gardens, FL, šiemet apmokėjo savo prenumeratą, atsiųsdama 100 dol. čekį. *Dėkojame už paramą mūsų spaudai ir laukiame daugiau rašinių.*

Irena ir Aleksandras VAKSELIAI

išsikelia pastoviam apsigyvenimui į St. Petersburg Beach, FL. Ta proga su jais rengiamas

ATSIŠVEIKINIMO POBŪVIS

sekmadienį, vasario 1 d., 2 val. popiet
Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY

Programoje:

Kokteilių valandėlė
Atsisveikinimo žodžiai
Pagrindinė kalba - Kęstučio Čerkeliūno
Trumpa meninė programa
Pietūs ir atgaiva

Kaina 25 dol. Užsiregistruoti ir sumokėti iki sausio 25 d. pas Aldoną Katinienę, 85-08 104 St., Richmond Hill, NY 11418. Tel. (718) 846-1210. Čekių rašyti: *Lithuanian American Community* vardu.

Visuomenė kviečiama savo dalyvavimu išreikšti padėką **Irenai ir Aleksandrui Vakseliams** už jų kone pusės šimto metų darbą New Yorko lietuvių visuomenės labui.

Pobūvį rengia Jungtinis rengimo komitetas (pirm. Pr. Gvildys), kurį sudaro atstovai iš
*Lietuvių Atletų Klubo
Lietuvių Bendruomenės
Tautos Fondo ir
Kultūros Židinio*

Kūčios New Yorke

(atkelta iš 7 psl.)

kalėdaičiai, linkėjimai. L. Vyčių kuopos pirmininkas Bruno Rutkūnas, sekretorė Elena Matulonytė bei jų talkininkai tikrai atliko puikų darbą surengę šį pobūvį.

Vėliau E. Matulonytė perskaitė gerai paruoštą ir progai pritaikytą rašinį. Buvo perskaitytas ir kitas kalėdinis rašinys. Vadovaujant varg. Virginijui Barkauskui, grupė vyčių sugiedojo parinktų lietuviškų ir anglišių giesmių. Po dvasinio peno visi vaišinosi Kūčių valgiais. Kun. klebonas James T. Rooney nuoširdžiai sveikino dalyvius. Linkėjo ir toliau sėkmingai veikti, ypač V. Atsainymo parapijai rengiant savo 90 metų sukaktį.

Kalėdų proga vyčiai nepamiršo ir dvasios vadovų. Visus apdovanojo. Nuoširdžiai dėkojame rengėjams už taip brangią prieškalėdinę Kūčių dovaną.

Kūčios Apreiškimo parapijos klebonijoje

Kūčių vakarą, gruodžio 24 d., Apreiškimo lietuvių parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas pradėjo Kūčias religiniu žodžiu ir pakvietė kun. Stasį Railą sukalbėti maldą ir palaiminti kalėdaičius. Tada sveikino dvasios vadas šeimininkas kun. Vytautas Palubinskas. Be kunigo, dar dalyvavo trys pasauliečiai - šeimininkė Danutė Lobienė ir Adolfas Kasparaitis su žmona. Laužydami plotkeles vieni kitus sveikino ir linkėjo laimingų švenčių, sėkmingų Naujųjų Metų.

Darbininkui paremti aukojo:

DARBININKO skaitytojai, atsiuntę prenumeratą, prisidėję aukomis laikraščiui stiprinti ir atsilyginę už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių:

Po 40 dol.: Danguolė Navickas, Westlake Village, CA; Stefa Vitenas, Cromwell, CT; Ed. Eitas, E. Wareham, MA; Bronė Venckus, Newark, NJ; Bronius Stankaitis, Paterson, NJ; Aldona Mackevicius, Kew Garden Hills, NY; J. Shukys, Richmond Hts, OH.

Po 35 dol.: P. Rizauckas, New Britain, CT; J. Kreraminas, Rockford, IL; Guoda Bobelis, Somers, NY.

Po 30 dol.: J. Vaitkus, Waterbury, CT; A. Stankaitis, Wethersfield, CT; Kun. V. Piktorna, Palm Beach, FL; J. Kardokas, Baltimore, MD; Vc. Kiukys, Branchburg, NJ; Alb. ir Brigita Stukas, Jackson, NJ; Albina Znotas, Kearny, NJ; Regina Jonusis, Calverton, NY; M. Ercius, Little Neck, NY; A. R. Vedeckas, Massapequa, NY; Živilė Ratas, Merrick, NY; Dr. T. Savickas, Monticello, NY; Filomena Liuberskis, Richmond Hill, NY.

Po 25 dol.: J. Juodis, Beverly Hills, FL; J. J. Gričius, Pennsauken, NJ; Nellie Stumbris, Bay-side, NY; Prof. J. Gravrogas, Menands, NY; Eufemija Steponis, Seven Hills, OH.

Po 20 dol.: P. Dumas, Hamilton, ON, Canada; Agnes Lazdauskas, Bridgeport, CT; V. Valiusaitis, Danbury, CT; V. Laugalis, Niantic, CT; Ona Strimaitis, Putnam, CT; B. Kondratas, Quaker Hill, CT; V. Vaikutis, Stamford, CT; P. P. Kuras, Waterbury, CT; Jadvyga Murarska, Waterbury, CT; Marija Kazakaitis, Watertown, CT; J. J. Raugalis, Waterbury, CT; P. Skikunas, Miami, FL; L. Izickas, Treasure Island, FL; Alena Grigaitis - Devenis, St Petersburg, FL; Sofija Kacinskas, Sunny Hills, FL; J. Perazzo, Marietta, GA; Dr. Ar. Grushnys, Wichita, KS; A. Plateris, Bethesda, MD; J. Gruodis, Mt. Airy, MD; Teresė Miliauskas, Arling-

ton, MA; Ch. Grubinskas, Boston, MA; Rev. A. C. Abracinskas, Brockton, MA; Mrs. Sophie Stasaitis, Brockton, MA; J. Vasys, Dedham, MA; Luda Waingortin, Milton, MA; Irena Jansonas, Osterville, MA; Vita Hodges, Plymouth, MA; Mrs. St. Wackell, Worcester, MA; Kun. A. Babonas, Detroit, MI; Alg. Braženas, Royal Oak, MI; Neda Girmys, Clarksburg, NJ; Vita Matusaitis, Paterson, NJ; H. Laucius, Paterson, NJ; B. Covalesky, Randolph, NJ; Aldona Pitkunigis, Scotch Plains, NJ; Aldona Pintsch, West Milford, NJ; N. Angeliadis, Huntington, NY; Ed. W. Baranauskas, Schenectady, NY; Nijolė Brzenas, Sparkill, NY; R. Vaicaitis, Stony Point, NY; Jonė Zaronas, Cleveland, OH; Aldona Kairys, No. Providence, RI; Dr. Gina Skucas, Fairfax, VA; A. Cizauskas, Falls Church, VA.

Po 15 dol.: W. Butrimas, New Britain, CT; K. Campe, Newtown, CT; Maria Juodaitis, Norwalk, CT; Z. Delinikaitis, Waterbury, CT; Stasė Levonas, Waterbury, CT; A. S. Dzikas, W. Hartford, CT; V. A. Mantautas, W. Hartford, CT; Virginija Gureckas, Windsor, CT; Mrs. A. M. Janus, Centerville, MA; Marija Hauser, Lexington, MA; B. A. Victor, Shrewsbury, MA; A. Normantas, Bayville, NJ; J. P. Baltus, Pittsburgh, PA.

Po 10 dol.: Mrs. L. Tamoshaitis, Hot Springs, AR; Stella Kontvis, Westminster, CA; V. Nenortas, Manchester, CT; Ray Zujus, Uncasville, CT; Memories of Lithuania, Waterbury, CT; Kun. Gerald Matejune, West Hartford, CT; Theodora Zailskas, Cicero, IL. (Bus daugiau)

Kiekviena auką yra didelė pagalba DARBININKUI. Laikraščio ateitis, tuo pačiu ir lietuvių išėjimoje priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

Nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko administracija

Ne visi piemenėliai buvo labai drąsūs...

Vaidos Kelerienės nuotr.

daugiausiai darbo ir triušo idėjo Danutė su kun. Danieliu Jenkevičium, talkinant ir Kasparaičiams. Tradicinė lietuviams brangintina agape-vakarienė verta didžios padėkos rengėjams.

Po Kūčių visi dalyvavo parapijos ir svečių choro prieškalėdiniame koncerte. Jau daug metų šis religinis giedojimas atliekamas kaip artimiausias pasirengimas Bernelių Mišioms, kurios dabar aukojamos anksčiau, prieš vidurnaktį. Atsilankė nemažai žmonių, visi gėrėjosi choro spe-

parapijiečius ir parapijos geradarius, rėmėjus ir talkininkus. Ypač nuoširdžiai Apreiškimo parapiją remia Marytė Šalinskienė, Juozas ir Irena Rudžiai. Viešpatie, laimink juos!

Po Evangelijos kun. klebonas V. Palubinskas sveikino gausiai susitelkusius, linkėdamas Kūdikėlio Jėzaus palaimos 1998 m. Dėkojo dalyviams už paramą, ypatingai dėkojo chorui su vadove Asta, vargonininkui V. Barkauskui bei jaunuoliui Gintautui, Mišių tarnautojui. Pakvietė vysk. P. Baltakį, OFM, pasakyti pamokslą.

Procesijoje vysk. Baltakis, OFM, palaimino Jėzaus statulėlę ir ją paguldė į Prakatėlę. Savo pamoksle atskleidė mums Kristaus gimimo stebuklingąją paslaptį. Giedojo ne tik choras, bet ir keli solistai, ir smuikui įsijungiant. Tikrai buvo malonu pabendrauti su seniau bei vėliau atvykusiais lietuviais.

Viešpaties Atsainymo lietuvių parapijoje, Maspeth, **Bernelių Mišios** buvo aukotos kun. kleb. James T. Rooney ir prel. Prano Bulavo, 12 val. vidurnaktį. Pamaldose giedojo abiejų lietuvių parapijų chorai, vargonais grojo muzikas Virginijus Barkauskas, dirigavo varg. Asta Barkauskienė. Giedojo lietuviškai ir angliškai. Po pamaldų kleb. James T. Rooney visiems padėjo ir pakvietė į parapijos salę pasivaikinti. Visi skirstėsi namo patenkinti. **KSR**

Aukos BALFui nemažėja

(Pabaiga. Pradžia Nr. 3)

Po 25 dol.: E. Barnet, P. Dubauskas, G. M. Ercius, J. M. Janiūnas, J. Juodis, V. Maželis, A. J. Miknius, K. J. Norvila. N.Y. Šaulių kuopa, A. E. Ošlapas, P. A. Petrakis, Z. M. Raulinaitis, Dr. R. Saldaitis.

Po 20 dol.: B. Ashebergas, J. Botyrius, J. Burdulis, L. Gudelis, L. Jankauskaitė, V. Klevas, G. Leonas, A. B. Lukoševičius, A. Malkevičius, E. Minkūnas, K. Mitinas, O. Osmolskis, V. Veršelis, S. Skobeika.

Po 15 dol.: V. M. Žukauskas, E. G. Baranauskas, A. Ruzgas.

Po 10 dol.: M. Brakas, E. Brazauskas, A. Dėdinas, A. Elskus, S. Kulys, V. Ruokis, K. Šventoraitis, K. E. Vainius, A. Žukas.

1 dol. x.y.

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams ir linkime sėkmės 1998 metais.

Skyriaus valdybos vardu
Vitas Katinas

SKELBIMAI

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, gražioje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų priežiūroje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT, 06277 **(sk.)**

Lietuviai, lauko priežiūros darbų (landscaping/maintenance) **bendrovės savininkas**, Washington, DC, ieško darbininko, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. Galima dirbti 10-12 val. per dieną su viršvalandžiais. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas **pigus butas** - 130 dol. mėnesiui. Kreiptis tel.: (202) 244-2373. **(sk.)**

Išnuomojamas kambarys, Greenpoint, NY, kultūringai (pageidautina nerūkiančiai) moteriai. Skambinti ir palikti žinią su savo telefonu (212) 618-7393 (voice mail) **(sk.)**

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel: (516) 377-1401. **(sk.)**

Jei kas turėtų anglų ar lietuvių kalba knygų, kurių jau nebereikia, skambinkite tel: (718) 348-4709 **(sk.)**

Išnuomojamas kambarys prie gero susisiekimo Queens. Galima bus naudotis virtuve. Tel. (718) 441-1215. **(sk.)**

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro pašto prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV igaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Ugnė Fiella, Forest Hill, NY - 10 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers

361 Highland Blvd.

Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **sausio 24 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. **(914) 258-5133.**

Klientų patogumui atidaromas naujas poskyris New Yorko mieste. Mūsų agentas **Julius** teiks patarnavimus Jums patogiu laiku. Tel. **(718) 348-4709.**

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami doleriais per 2-5 dienas.

TRANSPAK,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
tel. **(773) 838-1050.**